

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Orta Öğretim Genel Müdürlüğü

SOSYAL BİLİMLER LİSESİ
SOSYAL BİLİMLER DERSİ
(SOSYOLOJİ ÖĞRENME ALANI)
ÖĞRETİM PROGRAMI
(9 ve 10. SINIFLAR)

2006

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Orta Öğretim Genel Müdürlüğü

SOSYAL BİLİMLER DERSİ (SOSYOLOJİ ÖĞRENME ALANI)
ÖĞRETİM PROGRAMI GELİŞTİRME
ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU

Koordinasyon

Medine KARAPINAR

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Üyeler

Dr. Vahap ÖZPOLAT

Talim ve Terbiye Kurulu Başkan Yardımcısı

Ertan ÖZCAN

Felsefe Grubu Öğretmeni

Gülten EROĞLU

Felsefe Grubu Öğretmeni

Berna SERDAR

Program Geliştirme Uzmanı

Seher ULUTAŞ

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları:

Madde 2.

Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk millîyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip; insan haklarına saygılı; kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek, gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

GİRİŞ

Sosyolojinin, felsefeden ayrılıp bağımsız bir bilim haline gelmesinin tarihi çok eskilere gitmez. Toplumla ilgili fikir ve düşünceler insanlık tarihi kadar eskidir. Toplumsal olaylar ve sorunlar daha önce; tarih, siyaset, felsefe gibi alanların içinde ele alınıyordu. Toplum ve toplumsal olayları bilimsel olarak araştırıp, incelemeyi oldukça yeni bir gelişme olarak değerlendirebiliriz. Bundan dolayı sosyoloji iki yüzyıllık bir geçmişe sahip bir bilim dalıdır. Sosyoloji, 19.yüzyılda özellikle Batı Avrupa toplumlarında meydana gelen önemli siyasi, sosyal, ekonomik ve entelektüel gelişme ve değişmelerin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Batı Avrupa toplumlarında meydana gelen büyük değişimler özellikle de Fransız İhtilali ile Sanayi Devrimi sonucunda sosyal bilimlere ilgiyi arttırmış ve sosyolojinin ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Var olan toplumsal yapıların çözülmesi, zamanla yenilerinin oluşması modern toplum denilen bir toplum biçimini ortaya çıkarmıştır. Eski topluma ait birbirinden kopuk toplulukların bütünleşmesini, gelenek ve dinden kopmayı, bireyleşmeyi, rasyonelleşmeyi, kentleşmeyi, eşitsizliği kapsayan bir dizi süreç ortaya çıkmıştır. Bu karmaşık toplumu incelemek sosyolojinin konusu haline gelmiştir. Rönesans ve aydınlanma hareketleri, Fransız İhtilali, ulusal devletlerin ortaya çıkışı, sanayileşme, kapitalizm ve sosyalizmin bir sistem olarak ortaya çıkışı, temsili demokrasinin doğuşu, bilim ve teknolojiadaki gelişmeler, kentleşme, kitle iletişim araçlarının çeşitlenmesi gibi konular modern toplumun oluşmasında etkili olmuştur.

Toplum sosyolojik bir bakış açısıyla inceleyen, ilk düşünürlerden birinin İbn-i Haldun olduğunu söyleyebiliriz. İbn-i Haldun; Kuzey Afrika toplumları hakkında yazdığı ünlü eseri “Mukaddime”sinde şöyle yazar: “İnsan yaşamak için, yaşama gereçlerini sağlamak zorundadır. Bu gereçleri tek başına sağlayamaz. Buğday tanelerinin un olabilmesi çeşitli beceri ve işlemleri gerektirir. Üretim, üretime yetecek kişilerin bir araya toplanması ile olur; korunmak da öyle. Toplumsal yaşayış insanlar için zorunludur.” İbn-i Haldun, toplumsal yaşayışın insanlar için zorunlu olduğunu açıklaması, devletten ayrı olarak toplumdan söz etmesi, toplumsal olayları ekonomik olarak açıklaması O’nu sosyoloji biliminin ilk öncülerinden biri durumuna getirmiştir.

Sosyoloji kavramı Fransız sosyologu ve tarih felsefecisi A. Comte tarafından icat edilmiştir. Comte sosyal olayları doğa bilimleri modelinde kurmayı amaçlayan bir sosyoloji kurmak istemiş, ancak bunu başaramamıştır. Daha sonra Comte’u takip eden Fransız sosyologu E. Durkheim, sosyolojinin konusu, yöntemi ve akademik yaşamda yer alması konusunda önemli çalışmalar yaparak sosyolojinin gerçek olarak kurulmasını sağlamıştır.

Daha sonraki gelişmeler sosyolojinin bütün dünyada giderek daha çok yayılmasına neden olmuştur. Sosyolojiye önemli katkı sağlayan başlıca düşünürler E. Durkheim, M. Weber, V. Pareto, G.Simmel, W. Mills ve T. Parsons'dur. Türkiye'de sosyolojinin kurucusu ise Ziya Gökalp'dir. Sosyolojik çalışmalar Ziya Gökalp'ten sonra da devam etmiştir. Fakat bu çalışmalar dönemin koşullarından etkilenerek, dönemin özelliklerini kısmen yansıtan bilimsel çalışmalar yapılmış ve önemli eserler ortaya konulmuştur. Ülkemizde sosyolojik çalışmalar yapmış ve bu alanda adını uluslararası bilim çevrelerine de duyurmuş olan çok önemli bilim adamlarımız vardır. Örneğin; Prens Sabahattin, Hilmi Ziya Ülken, İbrahim Yasa, Niyazi Berkes, Nurettin Şazi Kösemihal, Cahit Tanyol, Cavit Orhan Tütengil, Mübeccel Belik Kıray, Mehmet Ali Şevki, Mehmet İzzet, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, Mümtaz Turhan Baykan Sezer.

Sosyoloji, insan toplumlarını bilimsel, sistematik ve eleştirel olarak inceleyen sosyal bir bilimdir. Bu tanım, sosyolojinin yapılan tanımları içinde en genel olanıdır. Sosyolojinin araştırma konusu toplum ve toplumsal yaşamla ilgili olgu ve olaylardır. Toplumun yapısı, değişimi, işleyişi, toplumsal gruplar, kurumlar, vb sosyolojinin ilgi alanı içine girer. Toplumun yapısını keşfetme, toplumdaki grupları bir arada tutan veya onları birbirinden ayıran, uzaklaştıran güçlerin neler olduğunu ortaya koyma, toplumsal yaşamı değiştiren ve dönüştüren koşulları belirleme, insanlar arası ilişki ve etkileşimlerin yapısı ve işleyişi ile ilgili kural ve ilkeleri ortaya koyma, sosyal davranışı toplumsal bağlam içerisinde açıklama, sosyolojinin en temel amaçları arasında yer alır.

Toplum ve toplumla ilgili olgular (evlenmek, boşanmak, göç, kentleşme, suç, terör, spor vb.) sosyolojinin araştırma konusunu oluşturur. Toplum, sosyolojik açıdan sosyal bir gerçekliktir. Ancak bu gerçeklik, fiziksel bir gerçeklik gibi doğrudan algılanan ve deneyimlenen bir gerçeklik değildir. Sosyal gerçeklik, insanlar arası ilişki ve etkileşimleri, grup yaşamını, gruplar arası ilişkileri, kültürü, sosyal kurumlar ve tüm bunların insanların sosyal davranışları üzerindeki etkilerini anlatan bir kavramdır. Bu bağlamda, sosyal gerçeklik sosyal davranışlarımızı şekillendiren sosyal bir güç olarak tanımlanabilir. Örneğin; nasıl mevsimler faaliyetlerimizi, giysilerimizi ve yaşamla ilgili seçimlerimizi etkileyebiliyorsa, sosyal gerçeklikte sosyal davranışlarımızı biçimlendirir. İçinde yaşadığımız toplumun ekonomik yapısı, aile düzeni, kültürü, yönetim biçimi, nüfusu, dini, ahlak anlayışı, sosyal davranışlarımızı şekillendirir. Örneğin; hangi partiye oy verdiğimiz, eş seçimimiz, mesleğimiz, boş zamanları değerlendirme biçimimiz, toplumsal koşullardan etkilenir.

İnsan davranışları üzerinde toplumsal koşulların etkili olması sosyal davranışın çözümlenmesinde, toplum ve toplumsal yaşamla ilgili olgu ve süreçlerin bilinmesini önemli bir hale getirmiştir. Bu çerçevede sosyoloji daha özel olarak sosyal davranışı açıklamayı amaçlar. Sosyal davranış, toplumsal bir bağlamı içeren, diğer insanların davranışlarını içeren ve /veya çağrıştıran örgütlü insan eylemleri olarak tanımlanabilir. Örneğin; bir fabrikada çalışan işçilerin veya bir okulda ders anlatan öğretmenlerin davranışları sosyal davranışlardır.

Bilindiği gibi insanlar toplum içinde yaşayan sosyal varlıklardır. Toplum halinde yaşamak insan için zorunlu, kaçınılmaz ve onun doğasıyla ilgili bir özelliktir. İnsanların sosyal varlık olduğu; yani diğer insanlarla ilişki kurarak bir arada bulunması birçok filozof ve sosyologun paylaştığı temel bir fikirdir.

İnsanın sosyal bir varlık oluşu, toplumun hem bir nedeni ve hem de bir sonucu olarak ortaya çıkar. İnsanların yapısı ve mahiyeti (temel özelliği) onların bir arada yaşamasını gerektirmiş ve böylece toplum hayatı ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda toplum hayatı da insanları tarihsel süreç içerisinde değiştirmiş ve insanların toplumsal yaşamdan etkilenen ve hatta belirlenen varlıklar olması üzerinde etkili olmuştur. Ancak burada önemli olan “insan mı? toplum mu?” ayrımı değil, insan ve toplum arasındaki etkileşimdir. İnsan ve toplum bir bütünün iki önemli yüzü ve gerçekliğidir.

Toplum yapısı çeşitli türden grupları ve bu grupların organizasyonunu içerir. Sosyolojik açıdan toplum en büyük, en karmaşık ve en gelişmiş sosyal gruptur. Toplumu bir tür gruplar ağı veya organizasyonu şeklinde ele almak olanaklıdır. Toplum, örgütlü insan grupları arasındaki etkileşim kalıplarına verdiğimiz bir isimdir. Gruplar içinde ve gruplar arasındaki etkileşimin örüntülenmesi veya kalıplaşması toplumsal yaşamın düzenliliğini işaret eder. Oldukça karmaşık toplumlar da bile sosyal yaşamın dikkatli bir gözlemi, toplumsal yaşamda kaos ve kargaşa yerine düzenliliğin olduğunu ortaya koyar. Örneğin; evimizden ayrılıp işimize giderken genellikle içinde yaşadığımız sosyal dünyanın dünkü gibi olacağını umarız veya böyle bir beklenti içinde yaşarız. Bu düşünüş toplumsal yaşamın öngörülebilirliğini de ifade eder. Ancak, sosyal yaşamın bu düzenli yapısı onun şaşkınlık, uyumsuzluk, gerilim ve sosyal gruplar arasındaki çeşitli türden anlaşmazlıkları içermemesi anlamına gelmez. Sosyal yaşam bu ve benzeri süreçleri de içermesine rağmen tüm bu süreç ve oluşumlar belirli kural, ilke ve kalıplarla ortaya konur. Örneğin; işçi ve işverenler arasındaki çatışmalar ve anlaşmazlıklar sendika, grev, lokavt toplu iş sözleşmesi gibi kurum ve örgütlenmelerle düzenlenmiştir.

Sosyolojik bakış açısı, sosyolojinin toplumsal olaylara nasıl yaklaştığını, nasıl incelendiğini, sosyolojinin olayları incelemesini diğer sosyal bilimlerden nasıl farklı olduğuyula ilgilidir. Daha öncede ifade edildiği gibi sosyoloji toplumsal bağlam içerisinde sosyal davranışı inceler. Sosyal davranış bireylerin bir anlam ifade eden ve diğer insanlarla ilişkili olan davranışlarıdır. Sosyal davranış, sosyal ilişki ve etkileşim sonucu oluşur. Sosyoloji, sosyal davranışı açıklamak için kendine özgü bir bakış açısı geliştirmiştir. Bu bakış açısı belli temel öncüllere dayalıdır. Bunlar: İnsanlar sosyal varlıklardır. Sosyal davranış öğrenilir. Toplum insanların ait olduğu en geniş gruptur. İnsanlar tek boyutlu değildir. Bu nedenle sosyal davranışta çok boyutludur. Bu çok boyutluluk, sosyolojik bakış açısının temelini oluşturur.

SOSYAL BİLİMLER DERSİ (SOSYOLOJİ ÖĞRENME ALANI) ÖĞRETİM PROGRAMI GENEL AMAÇLARI

1. Toplumun ve toplumsal yaşamla ilgili olgu ve olayların bilimsel olarak incelenebileceğini kavrar.
2. Toplumsal davranışı toplumsal bağlam içinde ele alır.
3. Toplumun yapısını, işleyişini, değişimini ve bunların bağlı olduğu toplumsal yasaları bilir.
4. Toplumsal ilişki ve etkileşimlerin yapısı ve işleyişi ile ilgili kural ve ilkeleri kavrar.
5. Bireyin sorunlarını toplumla, toplumun sorunlarını da bireylerle ilişkilendirir.
6. Toplumsal sorunları kavrar; toplumun, ekonomik ve kültürel kalkınmasına bilinçli bir şekilde katkıda bulunur.
7. Kültürün çeşitli boyutlarının olduğunu fark eder.
8. Toplumsal yaşamı değiştiren ve dönüştüren koşulları analiz eder.
9. Toplumsal grupları ve bu grupları bir arada tutan veya onları birbirinden ayıran etmenleri analiz eder.
10. Sosyal değişimin, toplumu bütün boyutlarıyla etkilediğini, bireylerde çeşitli uyum sorunları yaratabildiğini, bunlara rağmen zorunlu ve gerekli olduğunu kavrar.
11. Toplumu, geçmişiyle ilişkisi içinde tanıyarak, içinde yaşanan durumu bilinçli bir biçimde yorumlar.
12. Türk toplumunun yapısını tanır, bugününü daha bilinçli bir şekilde yorumlar.
13. Toplumun, "farklılıkları kuşatan bir birlik" halinde ve demokrasi temelinde gelişip güçlenmesi gerektiğine inanır.
14. Milletler ailesi içinde, Türk milletinin saygın ve onurlu bir yeri olduğu bilincini güçlendirir.
15. Güncel sosyolojik kavramları analiz eder.

PROGRAMININ UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Sosyoloji 9, 10, 11 ve 12. sınıflarda Sosyal bilimler liselerinin sosyal bilimler ve Türkçe–matematik alanlarında sosyal bilimler dersi içinde okutulmaktadır.

Bu dersin eğitim ve öğretiminde:

1. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı, öğrencilerin sosyolojik bir bakış açısı ile yaşadıkları toplumdan yola çıkarak, hem kendi toplumu hem de diğer toplumlarla ilgili nesnel değerlendirmeler yapabilmeleri için sosyal bilimler liselerinde 9. sınıftan 12. sınıfa kadar uygulanmak üzere hazırlanmıştır. Sosyal Bilimler Lisesinde yer alan Sosyal Bilimler ve Türkçe-Matematik alanlarında Sosyal Bilimler dersinin ders saatlerindeki farklılık dikkate alınarak; sosyoloji öğrenme alanına ilişkin konuların dağılımı öğretim yılı başında zümre öğretmenlerinin yapacağı toplantı ile belirlenmelidir.

2. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı, yapılandırmacı yaklaşım temelinde öğrenci merkezli ve sarmal bir yapıya sahiptir. Bundan dolayı her sınıfta öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınmış, konular arasındaki geçişlerde bir kopukluğun olmamasına özen gösterilmiştir. Dersin öğretmeni, öğrencilerin bilgi, beceri, ilgi, yetenek vb. açısından ilköğretim sosyal bilgiler dersinin sosyoloji bağlamındaki içeriği konusunda öğrencilerin ön bilgilerinden yararlanmalıdır.

3. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı, programın temel mantığı bakımından konular arasındaki bütünlüğü dikkate alarak hazırlanmıştır. Ders işlenirken kazanımlar doğrultusunda öğrencilerde olayları farklı bakış açıları ile değerlendirebilme ve sosyolojik yaklaşımı kullanabilme becerisi geliştirmelidir. Örneğin; kentleşme konusu işlenirken, siyasal-kültürel-ekonomik-coğrafi-demografik özellikler dikkate alınmalıdır.

4. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı için kazanımlar belirlenmiş fakat bir konu sıralaması yapılmamıştır. Kazanımlar yazılırken basitten karmaşığa, kolaydan zora ilkesi dikkate alınmıştır. Öğretmen, kazanımları gerçekleştirebilmek için çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, kültürel değerlerini, hazır bulunuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate alarak, Türk milli eğitim sisteminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda öğrencileri yönlendirebilir, kazanımların içeriğine uygun alt başlıklar çerçevesinde hareket edebilir. Öğretmen, güncellik ilkesini de dikkate alarak konuların işleniş

sürelerini planlayabilir.

5. Öğretmen sosyolojinin önemini öğrencilere kavratılabilmek amacıyla, bakış açılarının nasıl değişeceğini vurgulamak için, okul içi ve dışındaki olaylardan yararlanmalıdır. Öğrencileri sık sık gerçek hayat problemleri ve çelişkili durumlarla karşılaştırmalı ve karşılaştıkları problemleri çözmede edindikleri bilgi ve becerileri kullanabilmelerini sağlamalıdır. Örneğin, yaşadıkları yerden kısa veya uzun süreli uzaklaştıklarında, başka bir köyde ya da kentte yaşamak zorunda kaldıklarında buldukları yerin kültürüne, normlarına, değer yargılarına, toplumsal yapısına uygun davranışlar sergilemelerinin kendilerine sağlayacağı yararları ortaya koyabilecek şekilde konular işlenmelidir.

6. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı öncelikle öğrencilerin yaşadıkları toplumu anlamalarını amaçlasa da, buradan hareketle öğrencilerin diğer toplumları da anlamaları, genellemelere ulaşmaları, toplumsal değişim mekanizmalarını nesnel olarak ortaya koymalarını önemser. Bundan dolayı kazanımlarda yerel, ulusal ve evrensel boyutlara vurgu yapılmıştır. İletişim ve ulaşım imkânlarının engel tanımadığı günümüzde öğrenciler dünyanın her köşesinden haberdar olmaktadır. Kazanımların içerdiği konular özelliklerine göre yerel, ulusal ve evrensel ölçekte ele alınabilir. Yakından uzağa ilkesi bu durumda yeri geldikçe bozulabilir. Öğretmen bu durumu göz ardı etmeden evrensel ölçekte de örnekler vermeli, benzer ve farklı yerler ve kültürler ile ilgili örnekleri çeşitliliği vurgular şekilde kullanmalıdır.

7. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı, eleştirel düşünme becerisi, yaratıcı düşünme becerisi, iletişim ve empati becerisi, problem çözme becerisi, karar verme becerisi, bilgi teknolojilerini kullanma becerisi, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma becerisi, girişimcilik becerisi gibi genel becerilerin yanı sıra, gözlem becerisi, sosyolojik sorgulama becerisi, tablo, grafik ve diyagram hazırlama ve yorumlama becerisi, değişim ve sürekliliği algılama becerisi yer almaktadır. Öğretmen dersi planlarken kazanımların ve yukarıda belirtilen becerilerin de kazandırılabilmesi için hangi öğretimsel işleri kullanabileceğini belirlemeli ve uygun öğrenme ortamları oluşturmalıdır. Öğretmen sınıf içi etkinlikler ile geliştirdiği becerileri pekiştirmek için ödev veya projeler verebilir.

8. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı, öğretmen, öğrencilerin sosyoloji bilimine ait yapısal kavramları öğrenmelerine dikkat etmelidir. Öğretmen, öğrencilerin çizdikleri kavram ve zihin haritalarından yararlanarak, kavram yanlışları varsa, düzeltmelerine yardımcı olmalıdır.

9. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programındaki değerler, bir örnek olaydan ya da öyküden hareketle, değerleri açıklama, ahlâkî muhakeme ve değer analizi şeklinde verilmelidir. Burada öğretmen öğrencilerde hoşgörü, saygı, sevgi, barış, gibi tutum ve değerleri kazandırmaya dikkat etmelidir.

10. Öğretmen, programdaki etkinlik örneklerini okulun bulunduğu çevre özelliklerine göre seçmeli ya da kendisi uygun bir etkinlik hazırlamalıdır. Olguları ve olayları aktarmak ya da öğrencilere ders kitaplarını ezberletmek yerine, aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler uygulamalıdır. Yeni etkinlikler tasarlanırken, dersin genel amaçları, kazanımlar ile öğrencilerin farklı öğrenme stilleri, ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmalıdır. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir. Öğrencileri düşündürücü ve açık uçlu sorularla sorgulamaya teşvik etmelidir. Öğrencilerin büyük fikirler ve temalar ile karşılaşmalarına yönelik, becerileri ve değerleri geliştirici etkinlikler seçebilir. Örneğin, toplumsal normların tümünü ortaya koyan bir kavram haritası üzerinde etkileşim vurgulanabilir. Öğretmen, önce bu konulara ilişkin öğrencilerin ön bilgilerini saptamalı, öğrencilerin araştırma yapmalarına, birbirlerinden ve ders kitaplarından öğrenebilmelerine uygun bir ortam sağlamalıdır. Öğrencilerin bireysel ya da grup olarak birincil ve ikincil kaynaklar üzerinde çalışarak, kendi anlayışlarını sosyal ve kültürel bağlam içinde oluşturmalarına yardımcı olmalıdır. Oluşturmacı sınıfın gerçek anlamda demokrasinin yaşandığı bir yer olduğu unutulmamalıdır. Bu şekilde öğrenciler demokratik beceri ve değerlere sahip, bilimsel düşünmeye açık, insan haklarına saygılı, işbirliği içinde çalışabilen, Cumhuriyet sevgisi ve demokrasi bilinci gelişmiş, haklarını bilen ve sorumluluk sahibi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olarak yetişebilir.

11. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak, öğrencilerin millî duyarlılığı geliştirilmelidir. Öğretmen, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı, Kurtuluş Savaşı'nda bir zaferin ya da Türk İnkılâbı ile ilgili herhangi bir olayın yıl dönümü, Ankara'nın başkent olması gibi olayların yıl dönümlerinde Atatürk'ün kişilik özelliklerini, inkılâplarını, ilkelerini ve düşüncelerini anlatmalıdır. Öğretmen, Atatürk'ün "Türk, öğün, çalış, güven", "Ne mutlu Türküm diyene!" ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" gibi sözlerinden hareketle, Türklerin tarihte oynadıkları rolü; askerlik, idare, hukuk, bilim, fen ve sanat alanında insanlığa hizmetlerini göstermelidir. Öğrencilerin, Türk milletine, Türk bayrağına, Türk ordusuna ve vatanına hizmet eden kişilere sevgi, saygı ve takdir duygularını geliştirmelidir.

12. Öğretmen, öğrencileri millî, ahlâki, insanî, manevî, kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır. Ayrıca derse ilişkin konuları sevdirecek roman, hikâye, makale, deneme, şiir ve fıkra gibi ürünleri okumaya teşvik etmelidir.

13. Öğretmen, fotoğraflar, haritalar, filmler, CD-ROM'lar ve telekomünikasyon hizmetlerini (internet gibi) imkânları ölçüsünde dersin bir parçası yapmalıdır. Gezi düzenleyemediği mekânlara, sınıf içinde internet yardımıyla, sanal alan gezileri yaptırmalıdır. Öğrenciler ile birlikte ders materyalleri geliştirilebilir, bu sayede yaparak öğrenen öğrencilerde kalıcı öğrenme sağlanmış olur. Çeşitli nedenlerle imkânları kısıtlı olan okullarda öğretmen pedagojik olmak şartıyla çevresindeki her şeyi, ders materyali olarak kullanabilir ve öğrencilerden de evleri ve çevrelerindeki malzemeleri sınıfa getirerek değerlendirmelerini isteyebilir.

14. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı, günümüz bilgi-iletişim teknolojilerinin sosyoloji konularının öğretiminde kullanılmasını destekler. Okullardaki teknik donanım ve fiziki imkânlarla bağlı olarak, öğretmen derste işleyebilir.

15. Öğretmen, kazanımın yapısına uygun olan değerlendirme araç ve yöntemlerini seçmelidir. Öğretmen, değerlendirmenin, öğrenmenin ayrılmaz bir parçası olduğunu bilmelidir. Sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle, alternatif değerlendirme yöntemlerini birlikte kullanmalıdır. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, görüşmeler, öz değerlendirme ölçekleri, öğrenci ürün dosyaları (portfolyo), projeler, posterler, çoktan seçmeli, eşleştirmeli, boşluk doldurmalı, açık uçlu sorulardan oluşan testler vb.dir. Öğretmen, geleneksel değerlendirme araç ve yöntemlerini kullandığında öğrencilerde iraksak düşünmeye yol açacak iraksak sorular sormalıdır. Bazı öğrenciler grup tartışmalarında sessizdir. Fakat çok iyi kompozisyon yazar ya da resim yapar, bazıları çok iyi sunuş yapar; fakat yazıya dökemez. Görüldüğü gibi çok değişik ölçme araçlarının kullanılması öğrencilere öğrendiğini gösterme şansı vermektedir. Öğrenciler etkinlikler çerçevesinde fotoğraf, resim, proje, poster, şarkı sözü, powerpoint sunusu, maket gibi ürünler yapabilmeli ve bunlar aileleri ve çevreleriyle paylaşmak için sergilenmelidir.

SOSYAL BİLİMLER DERSİ (SOSYOLOJİ ÖĞRENME ALANI) ÖĞRETİM PROGRAMI HAKKINDA

Sosyoloji, insan toplumlarını bilimsel, sistematik ve eleştirel olarak inceleyen sosyal bir bilimdir. Sosyolojinin araştırma konusu toplum ve toplumsal yaşamla ilgili olgu ve olaylardır. Öğrencilerin, toplumsal olgu ve olayların bilimin konusu olup bilimsel olarak incelenebileceğini kavrayıp özümseyebilmeleri açısından bu programın önemi büyüktür. Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı hazırlanırken davranışsal yaklaşımın güçlü ve işlevsel yanı ele alınmış, yapılandırmacı yaklaşımın özellikleri ve kazanımları ekseninde konuların işlenebilmesi için etkinlikler planlanmıştır. Öğretmen konuları işlerken programda belirtilen etkinlik örneklerinin içeriklerine uygun etkinlikler planlayabilir veya bu etkinlikleri zaman zaman aynen kullanabilir. Etkinlikler kazanımların gerçekleşmesi açısından son derece önemlidir. Öğretmen etkinlik planlarken “kazanımları nasıl gerçekleştirebiliriz” düşüncesini temel almalıdır. Etkinlik örneklerinin seçilmesinde, planlanmasında ve uygulanmasında çevrenin, toplumun, okulun, öğrenci gruplarının, ailelerin eğitim ve öğretime etki edecek her türlü imkân ve koşulların öğretmen tarafından dikkate alınması önemlidir.

Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programından öğretmenin verimli bir biçimde yararlanabilmesi için “İlköğretim sosyal bilgiler dersi 6–7 sınıflar öğretim programı” ilgili seçmeli derslerin öğretim programı ipuçları verebilir. Bundan dolayı belirtilen programın öğretmen tarafından temin edilmesi yararlı olacaktır. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri etkinliklerin amaca ulaşmasını kolaylaştıracaktır. Sosyoloji programı yapılandırmacı yaklaşımın temel ögesi olan öğrenciyi merkeze koyduğu için öğretmen derste koordinasyonu sağlayan, öğrencilerin aktivitelerini yönlendiren, gerektiğinde yaklaşımın mantığına uygun olarak müdahale eden konumunda olmalıdır. Dersin konularının özelliğinden dolayı sunum, tartışma, belirtme, sözel katkıda bulunma, kendini ifade etme, örnek verme, okuma, anlatma, yorum yapma sınıf içinde sıkça yaşanan bir durum olduğu için öğretmen Milli Eğitimin Genel Amaçları doğrultusunda hareket etmelidir.

Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı, öğrencilerin sosyolojik kavramları özümseyerek içinde yaşadıkları toplumu anlamayı toplumsal olayların nedenleri ile ilgili çıkarımlarda bulunmayı, toplumsal ilişki türlerini ve bu ilişki türlerinin oluşturduğu grupları, toplumsal kurumları, toplumsal değişme mekanizmalarını, çağımızın sosyolojik kavramlarını, güncel kavramları, sosyoloji kuramlarını öğrenebilmeyi amaçlar. Bu

amaçların gerçekleşebilmesi için öğretmen; öğrencilerde bilgi ve becerileri artırıcı yönde beklenen kazanımların gerçekleşmesini sağlayacak etkinlikler planlamalıdır.

Toplumun yapısı, organizasyonu, değişimi, işleyişi gibi konular sosyolojinin ilgi alanı içine girer. Toplumun yapısını keşfetme, toplumdaki grupları bir arada tutan veya onları birbirinden ayıran, uzaklaştıran faktörlerin neler olduğunu ortaya koyma, toplumsal yaşamı değiştiren ve dönüştüren koşulları belirleme, insanlar arası ilişki ve etkileşimlerin yapısı ve işleyişi ile ilgili kural ve ilkeleri ortaya koyma ve sosyal davranışı toplumsal bağlam içerisinde açıklama sosyolojinin en temel amaçları arasında yer alır. Bu amaçları öğrencilere kazandırmak programın temel amacı olmalıdır.

PROGRAMIN VİZYONU VE İLKELERİ

Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programı'nın vizyonu, öğrencilerin yaşadıkları toplumu anlayarak toplumlarla ilgili bilimsel çıkarımlarda bulunmayı ve sosyolojik bir bakış açısı kazandırmayı hedefler. Bu doğrultuda;

- Sosyolojinin bilim olarak ortaya çıkışında etkili olan süreçleri analiz eden,
- Sosyolojinin konusunu, yöntemini ve özelliklerini bilen,
- Toplumla ilgili araştırmalarda sosyolojinin diğer bilimlerden yararlanmasının önemini kavrayan,
- Bireyin davranışlarının toplumsal yapı ve toplumsal ilişki içinde gerçekleştiğini bilen,
- Toplumsal örgütlenme mekanizmasını anlayan,
- Her toplumun kendine ait bir örgütlenme şekli olduğunu anlayan,
- Toplumların gelişimini analiz eden,
- Türk toplumunun özellikleri ile ilgili çıkarımlarda bulunan,
- Toplumlara farklı ölçütlere göre sınıflandırabilen,
- Kültürün toplumlar için önemini kavrayabilen,
- Başta aile kurumu olmak üzere toplumsal kurumların amacını, işlevlerini ve özelliklerini anlayan,
- Her toplumsal yapının kendine özgü kurumları oluşturduğunu analiz eden,
- Toplumsal değişimin, gelişimin ve çözülmenin nedenlerini, sonuçlarını ve mekanizmalarını kavrayabilen,
- Toplumumuzu değiştiren, dönüştüren olay ve süreçleri yorumlayabilen,

- Toplumunu, milletini, devletini, ülkesini seven ve koruyan, öğrenciler yetiştirmektedir.

Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı) Öğretim Programının İlkeleri;

- Program öğrenci merkezli yaklaşımları temel alır.
- Öğrenci bilgiyi ezber yoluyla edilgin bir şekilde değil, öğrenme-öğretme sürecine aktif katılarak öğrenir. Bilgiyi anlamlandırarak yapılandırır ve yorumlar.
- Programın kazandırmayı hedeflediği bilgi, beceri, tutum ve değerler, öğrencilerin günlük ve okul yaşantıları sonrasında da hayata taşınabilir niteliktedir.
- Program öğrencileri soru sormaya, araştırma ve planlama yapmaya, tartışmaya, yorum yapmaya ve kendini ifade etmeye özendirir.
- Program demokrasinin kurum ve kurallarını, insan haklarını, toplumsal değer ve normları, mili birlik ve dayanışmayı, Atatürk ilke ve inkılâplarını dikkate alır.
- Program toplumsal kavramların yere, zamana, toplumlara ve aynı toplumda farklı zamanlara göre değişebileceğini öngörür.
- Program, değişim olgusunu öğrencilere kavratmayı hedefler.
- Program, toplumun bilimsel olarak incelenebileceğini, bilimsel tutumun toplumlarla ilgili önyargıları ortadan kaldıracağını öngörür.
- Program, bireyin davranışlarını toplumsal bağlamda ele alır.
- Program öğrencilere sosyolojik bir bakış açısı kazandırmayı hedefler.

PROGRAM YAKLAŞIMI

Eğitim ve öğretim, tarihin her devrinde önemli olarak görülmüş, toplumların ve devletlerin hemen hemen en önemli sorunu haline gelmiştir. Farklı zamanlarda farklı işlevlere sahip olsa da genel olarak toplumun ve devletin devamlılığını sağlama, yetişmiş insan gücü oluşturma hedeflenmiştir. Modernizm ile birlikte eğitim ve öğretim, devlet politikası olarak okullarda ve okul dışında çeşitli kurumlarda yaygın olarak uygulanmaya konulmuştur. Okullar, eğitim ve öğretimin planlı olarak yapıldığı kurumlar haline gelmiştir. Bu durum eğitim ve öğretimle ilgili yaklaşımların ortaya çıkmasına ve bu yaklaşımlarla ilgili tartışmaların başlamasına neden olmuştur. Eğitim Bilimlerinin üniversitelerde ayrı bir alan olarak yer almaya başlaması 20. yüzyıldan sonra olmuştur.

Eğitim ve ğretim programları ile ilgili kuramların ve tartışmaların bilimsel çevrelerde yer almasında psikoloji bilimindeki gelişmeler etkili olmuştur. ğrenme kuramları, okullarda uygulanmaya konulmuş, zaman zaman üzerlerinde değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerin yapılmasında devlet politikaları ve toplumun ihtiyaçları etkili olmuştur. Fakat bu değişiklikler mekanik bir biçimde uygulamaya konulduktan hemen sonra olmamıştır. Herhangi bir öğrenme kuramı eğitim ve ğretim kurumlarında uygulamaya konulduktan sonra sonuçları kısa sürede alınamadığı için değerlendirilmesi uzun bir süreci gerektirir. Bundan dolayı eğitim ve ğretim açısından bir programın uygulanmasında çok dikkatli olmak gerekir. Okullarda uygulanan yaklaşımların özellikle de davranışsal yaklaşımların bazı sorunlara yol aması yeni yaklaşımları gündeme getirmiştir. Eski yaklaşımlar öğrenciyi edilgen bir biçimde algılayıp ğretmeni aktif hale getiren öğrenme sürecine, daha çok ğretmeni katan bilginin öğrenciye verilmesine dayalı ilkeleri içerir. Oysa yapılandırmacı yaklaşım; yukarıda belirtilen ve bir sorun olarak görülen bu durumlardan arınmış uzun bir süreçte ortaya çıkan daha önce uygulanan yaklaşımların olumsuz sonuçlarını değerlendirip aktif öğrenme ilke ve yöntemlerine dayalı, öğrenciyi merkezde ele alan, ğretmeni, öğrencilerin bilgiye araştırmasında, keşfetmesinde, yapılandırmasında öğrenmede aktif hale getirmesinde sorumlu ve görevli gören bir mantığa sahip olarak eğitim bilimlerinde yerini almıştır.

Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji ğrenme Alanı) ğretim Programı, yapılandırıcı yaklaşım temelinde hazırlanmış olup kazanım ve etkinlik örnekleri oluşturulurken, öğrencilerin ilgi, yetenek ve becerilerini dikkate alarak, yaşadığı toplumu anlayabilen, toplumları bilimsel olarak değerlendirebilen, sosyolojik bakış açısını geliştirebilen bir anlayış dikkate alınmıştır. Bu anlayışın gerçekleşebilmesi için eğitim ve öğretimde önemli bir yere sahip olan ailelerin, öğretmenlerin, idarecilerin, kurumların sivil toplum örgütlerinin, meslek kuruluşlarının yani toplumun bütün kesimlerinin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekir.

SOSYAL BİLİMLER DERSİ
(SOSYOLOJİ ÖĞRENME ALANI)
ÖĞRETİM PROGRAMI
(9 ve 10. Sınıflar)

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
SOSYOLOJİYE GİRİŞ, SOSYOLOJİNİN ALAN VE YÖNTEMLERİ	<p>A.Sosyolojinin alanı ile ilgili olarak öğrenci;</p> <p>A.1. Sosyal olgu ile sosyal olayı ayırt eder.</p> <p>A.2. Toplum kavramını topluluk, yığın, kalabalık gibi kavramlardan ayırt eder.</p> <p>A.3. Toplumsal sınıflandırılmasında hangi ölçütlerin kullanıldığı hakkında çıkarımlarda bulunur.</p> <p>A.4. Toplumsal sınıflandırmaların genel özelliklerinden hareketle herhangi bir toplumun hangi sınıflandırmaya ait olduğu belirler.</p>	<p>Temel Kavramımız “Olay-Olgı”</p> <p>📖 Öğrencilerden sosyolojinin inceleyebileceği konulara örnekler vermeleri istenir. Sınıfın karar verebileceği bir örnek üzerinde sosyal olay ve sosyal olgu kavramları sorular sorularak buldurulur. (A.1)</p> <p>Tablo Yapıyoruz</p> <p>📖 Sosyolojinin konusunu oluşturan toplum kavramının(teriminin) benzerleri ile bir şematik tablo oluşturulur, bu tablo üzerinde kavramların özellikleri öğrenciye buldurulup, arasındaki farklar tabloya yazılır. (A.2)</p> <p>Düşünelim -Bulalım -Tartışalım</p> <p>📖 Öğrencilere yapılmış hazır sınıflandırmalar verilerek bu sınıflandırmaların neye göre yapıldığını bulmaları istenir. Toplumların genel özellikleri incelendikten sonra örnekler buldurulur. (A.3)</p> <p>Tablo Yapalım ve Karşılaştıralım</p> <p>📖 Öğrenciler arasında gruplar oluşturularak, klanlar, özler (aşiretler), siteler, imparatorluklar ve milletlerin yapısı incelenir, sonuçları tabloya dönüştürülür, modern toplum sınıflandırmalarıyla arlarındaki farklar buldurulur. (A.4)</p>	<p>[!] Toplum, topluluk, kategori, sosyal yığın, kalabalık, sosyal azınlık, millet, halk kavramları üzerinde durulur. (A.2 Kazanım)</p> <p>[!] İlkel topluluktan uygar toplum aşamasına geçiş aşamasında farklı toplum biçimlerinin ortaya çıktığı, bu toplumların ekonomi, siyaset, din, hukuk, mülkiyet eğitim ve aile yapılarında farklılıklar görüldüğü vurgulanmalıdır.(A.3 Kazanım)</p> <p>[!] Günümüz toplumlarını anlayabilmemiz için ilkel ve tarım toplumlarının yapısının bilinmesi gerektiği vurgulanır.(A.4 Kazanım).</p> <p>📖 Açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma tipi sorular, öğrenci gözlem formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

📖 Sınıf-okul içi etkinlik

🏠 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

📖 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
SOSYOLOJİYE GİRİŞ, SOSYOLOJİNİN ALAN VE YÖNTEMLERİ	<p>Sosyolojide yöntem ve araştırma teknikleri ile ilgili olarak öğrenci;</p> <p>B.1. Bilimsel yöntemi kullanmanın gerekliliğine dair örnekler verir.</p> <p>B.2. Bir sosyologun bilimsel bir araştırmada uyması gereken ilkeler hakkında çıkarımlarda bulunur.</p> <p>B.3. Bilimin niteliklerinden hareketle sosyolojinin bilim olma göstergelerini açıklar.</p> <p>B.4. Tümdengelim ve tümevarım akıl yürütme ilkelerine uygun örnekler verir.</p>	<p>Kitap İnceliyoruz</p> <p> Bir sosyolog ile bilim insanı veya uzman olmayan bir kişinin toplumla ilgili yaptığı araştırmalar sınıfta bilimsel yöntem ve bilimsel teknik açısından karşılaştırılır. İkisinin de ulaştığı sonuçlar tahtaya yazılır. Sonuçları öğrencilerin değerlendirmeleri istenir. (B.1)</p> <p>Bilim İnsanın Özellikleri</p> <p> Sosyolojik bir araştırmayı öğrenciler sınıf içinde, araştırmayı yapan bilim insanı ve bilim bağlamında değerlendirirler. Bilim insanının bu araştırmayı yaparken nelere dikkat ettiği, neleri temel ilke olarak aldığı ve bilimin hangi özelliklerinin ön plana çıktığı tartışılır. Sonuçlar tahtaya tablo olarak yazılır. (B.2 ve 3)</p> <p>Aristoteles Der ki Öğrencilere tüm toplumlarda ortak olan noktaların neler olduğu sorularak verilen cevaplar tahtaya yazılır. Yazılanlardan hareketle genel yargılara ulaşılır. Bu yargıların tersine çevrilebileceği öğrencilere fark ettirilir. Öğrencilerden örnekler vermeleri istenerek tümdengelim ve tümevarım tanımları buldurulur. (B.4)</p>	<p>[!] Her konunun olduğu gibi toplum yaşamının da geçerli ve güvenilir biçimde açıklanmasının bilimsel yöntemi zorunlu kıldığı vurgulanacaktır.(B.1 Kazanım)</p> <p>[!]Bilimsel çalışmanın ön kabulleri olan; somutluk, nesnellik, bilmediğini var sayma, konunun sınırlandırılması, toplumsal olguların değişebilirliği ve nedensellik ilkeleri açıklanır. (B.2 Kazanım)</p> <p>[!]Bilimin niteliklerinin kesinlik, seçicilik, mantıksallık, evrensellik, sistemlilik, genelleycilik, nesnellik, eleştirelilik olduğu konusu vurgulanır. (B.3 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
SOSYOLOJİYE GİRİŞ, SOSYOLOJİNİN ALAN VE YÖNTEMLERİ	<p>B.5. Sosyolojik araştırmaların tarihsel gelişimini analiz eder.</p> <p>B.6. Sosyolojik araştırmalarda kullanılan veri toplama tekniklerini tanıır.</p> <p>B.7. Veri toplama tekniklerinin özelliklerini kullanım alanlarıyla ilişkilendirir.</p> <p>B.8. Gözlemin sosyolojide yaygın kullanılan bir teknik olmasının gerekçelerini sorgular.</p> <p>B.9. Gözlem çeşitlerini ayırt eder.</p>	<p>Haydi Kütüphaneye Sosyolojik araştırmalarda büyük boy ve küçük boy kuramların neler olduğu, saha araştırmalarında ve kuramsal çalışmalarda nasıl kullanıldığını öğrenciler tartışır. Öğretmenin yardımı ile sonuçlar tahtaya yazdırılır. (B.5)</p> <p>Sosyolog Olduk Fen bilimleri ile sosyal bilimlerin araştırma teknikleri karşılaştırılır. Aralarındaki farklar belirtilerek tahtaya yazdırılır. Böylece çeşitli bilim alanlarının kendilerine özgü teknikleri olduğu öğrencilere buldurulur Sosyal bilimlerdeki araştırma tekniklerini öğrenciler gruplara ayrılarak tanıtır. Bu teknikleri kullanarak istedikleri bir alanda küçük boyutlu bir çalışma yapmaları istenir. Çalışma sonuçları sınıfa sunulur. Sosyolojide yapılacak küçük bir alan çalışmasının büyük bir alan için geçerli olup olmayacağı tartışılır. (B.6 ve 7)</p> <p>Tartışıyoruz Öğrencilerden önceki yıl görmüş oldukları “sosyal bilimlere giriş “ dersinin 5. ünitesini hatırlamaları istenir. Öğrencilerden toplumsal olaylara örnekler vermeleri istenir. Verilen örnekler tahtaya yazılır. Bu örneklerin laboratuarda incelenip incelenmeyeceği ile ilgili öğrenciler tartışır. (B.8)</p> <p>Araştırdım Buldum Öğrencilerden seçilen herhangi bir konuyu gözlemeleri istenir. Gözlem yaparken kendi kimliğini saklayarak(örneğin arkadaş grubu içinde kendilerinden biri olarak) ya da kimliğini saklamadan araştırmayı yapabilecekleri söylenir. Araştırma sonucunda iki gözlem arasındaki fark tahtaya yazılır. Gözlem çeşitleri öğrenciye buldurulur. (B.9)</p>	<p>[!] Sosyolojik araştırmalarda önce kuramsal çalışmalarının yapıldığı sonra alan çalışmalarına yöneldiği vurgulanır. Kuramsal çalışmalarda makro yaklaşımın, alan araştırmalarında mikro yaklaşımın kullanıldığı açıklanır. (B.5Kazanım)</p> <p>[!] Araştırmada örneklem seçiminin önemi belirtilir. (B.7 Kazanım)</p> <p>[!] Sosyolojik araştırmalarda sosyal yapı ve sosyal değişme açısından araştırma yapma gerekliliği vurgulanır.(B.7 Kazanım)</p> <p>[!] Sosyolojik araştırmalarda elde edilen sayısal verilerin ne anlama geldiğini ve bunlardan nasıl geçerli sonuçlar çıkarılabileceğini bilmek için istatistik biliminden yararlandığı belirtilir. (B.7 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>Toplumsal yapının ne olduğu ile ilgili olarak öğrenci;</p> <p>A.1. Toplumsal yapıyı oluşturan ögeler arasındaki ilişkiyi analiz eder.</p> <p>A.2. Toplumsal yapı ile toplumsal sistem arasındaki ilişkiyi sorgular.</p>	<p>Analiz Dediğin Böyle Olur</p> <p> Öğrencilerden sosyal yapı hakkında ön bilgi oluşturmak amacı ile araştırma yapımları istenir. Seçilen bir örnek üzerinde(örneğin; okul) sosyal yapının unsurlarına karşılık gelen kısımlar tahtaya çizilen okul resmi üzerinde gösterilir. Her bölümün işlevleri hakkında öğrenciler fikir üretirler. Buradan hareketle toplumun toplumsal bir yapı olduğu buldurulur. Toplumsal yapının ögeleri arasındaki karşılıklı bağlar gösterilir. Verilen okul örneğinden hareketle parçaların oluşturduğu bütünün sosyal sisteme karşılık geldiği öğrencilere fark ettirilir. Toplumsal yapının bir ögesinde meydana gelen değişme sonucu, bu değişikliğin toplumsal yapıyı nasıl etkilediğini öğrenciler tartışır. (A1,2)</p>	<p>[!] Toplumsal yapının maddi (nüfus ve yerleşim yerlerinin coğrafi özellikleri) ve manevi (sosyal ilişkiler, statüler, roller, değerler, normlar ve kurumlar) yönlerden ele alınacağını vurgular. (A.1 Kazanım)</p> <p> Açık uçlu, kısa cevaplı, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>Toplumsal ilişkilerle ilgili olarak öğrenci; B.1. Toplumsal ilişkinin sosyal yapı içindeki yerini değerlendirir. B.2. Toplumsal ilişki türlerini ayırt eder. B.3. Farklı ilişki örneklerini sosyal ilişkinin özellikleri açısından sorgular. B.4. Toplumsal ilişkilerde iletişim, anlamlı ilişkiler kurma ve sürdürmenin önemini fark eder.</p> <p>Toplumsal ilişkinin temel kavramları ile ilgili olarak öğrenci; C.1. “Toplumsal statü” ve “toplumsal rol” kavramlarını ayırt eder. C.2. Toplumsal statü ve toplumsal rolün bireyin toplumdaki yerinin belirlenmesindeki önemi hakkında çıkarımlarda bulunur. C.3. “Anahtar statü” ve “anahtar rol” kavramlarını birbirleriyle ilişkileri çerçevesinde yorumlar.</p>	<p>Bu Fotoğraflar Konuşuyor Toplumun değişik kesitlerini gösteren görsel materyal ve haberler toplanır. Sınıfa getirilen materyaller incelenerek toplumun farklı kesimlerinde gelişen insan ilişkilerinin nasıl davranış kalıbı haline geldiği öğrencilere buldurulur. Materyallerdeki insan ilişkileri benzer özelliklere göre gruplandırılarak ilişki türlerinin sınıflandırması yapılır. Öğrencilere sorular sorularak toplumsal ilişkinin özellikleri ve toplumsal ilişkinin işlevleri buldurulur. (B.1,2,3)</p> <p>Skeç Yazdık Oynadık Sınıf ortamında iki öğrenci, aralarında bir sorunu tartışan ama birbirlerini dinlemeyen insanları canlandıran bir skeç hazırlanır. Skeçten sonra öğrenciler olayı olumlu ve olumsuz sonuçları bakımından yorumlarlar. (B.4)</p> <p>Ben Kimim? Öğrencilerden “Kime göre ben kimim?” sorusunu cevaplandırmaları ve bu cevapların karşısına toplum onlardan beklediği görevleri yazmaları istenir. Derste bir öğrencinin cevabı toplum içindeki diğer insanlara göre konumu ve ondan beklenen davranışlar tahtaya yazılır. Sosyal statü ve rol kavramının aynı olmadığı gösterilir. Tahtaya yazılan statüler içerisinde hangisinin diğer statülere göre baskın olduğu sorularak anahtar statüyü bulmaları sağlanır. Öğrencilerden “kime göre ben kimim?” sorusunun cevaplarını benzer özelliklere göre gruplamaları istenir. Buradan hareketle, statülerin türleri, buldurulur. Öğrenciler statü ve rol, sosyal yapı ve kültür arasındaki ilişkiyi tartışırlar. (C.1,2,3)</p>	<p>[!] Toplumsal ilişkilerin sosyal yapı ile bağı kurulur, bu ilişkilerin sosyal yapının temel dayanaklarından biri olduğu belirtilir. (B.1 Kazanım)</p> <p>[!] Davranış kalıplarının toplumsal düzen ve toplumsal ilişkiler açısından önemi vurgulanır. (B.1 Kazanım)</p> <p>[!] Statüyü bireyin tek başına kendisinin belirlemediği, çevresindeki insanların toplum içinde ona uygun gördükleri mevki ya da pozisyonu ifade ettiğini statüyü belirleyen temel etkenlerin servet sahipliği, soy bağı, eğitim, cinsiyet, inanış ve fikirler olduğu vurgulanır. (C.2 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçe ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	C.4. Rol çatışması ve etkilerine örnekler verir.	<p>Rollerimizi Karıştırmayalım</p> <p> Her bireyin birden çok statüsünün olduğunu fakat bunlardan birinin ön plana çıkarak bireyin yaşantısını etkilediğine öğrenciler örnekler verir. Birden fazla statünün rol gereklerinin bir araya geldiği durumlarda ne yapabilecekleri sorulur. Verilen cevaplardan yola çıkılarak rol çatışmasının ne olduğu öğrenciye buldurulur. Rol çatışmasının bireylerde yaratacağı etkiler ve olumsuzlukları sınıf içinde tartışılır. (C.4)</p> <p>Kavram Haritası Yapalım</p> <p> Toplumsal statü ve toplumsal rol kavramları ile ilgili kavram haritası yapılır. (C 1,3,4)</p>	<p>[!] Rol çatışmalarının başarısızlığın yanı sıra gerilim ve kaygılara da neden olabileceği, bu nedenle bireylerin statülerinin kendilerine yüklediği rolleri iyi anlamaları ve bu rolleri yerine getirmek için kararlı olmaları gerektiği açıklanır. Rol çatışmalarının bireylerde ve toplumda bunalıma düşülmesini önlemenin yolunun çatışan rollerden birini ya da öbürünü göz ardı etmek olmadığı, tersine, bunları uzlaştırmak gerektiği belirtilir. (C.4 kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>C.5. Toplumsal değerlere örnekler verir.</p> <p>C.6. Zamana ve topluma göre değişen sosyal değerlerin sosyal ilişkilerdeki rolünü ve sosyal düzen açısından önemini yorumlar.</p>	<p>Edebiyatın Sosyolojik İncelenmesi Öğrencilere yaşamlarında kendileri ve içinde yaşadıkları toplum için önemli olan nesne ya da kavramları söylemeleri istenir. Verilen cevaplar gruplandırılarak maddi ve manevi değer ayrımı yapılır. Sosyal değer, egemen değer ve evrensel değer farkı öğrenciye buldurulur Toplumsal değerlerin ve evrensel değerlerin toplumsal kimliğin ve statülerin belirlenmesindeki etkisi örnek alınan bir toplumun farklı zamanını anlatan edebiyat eserleri üzerinde insan davranışları ve düşüncelerinin farklılıklarının kaynağı ve sosyal değerlerin insan ilişkilerindeki yeri tartışılır. (C.5, 6)</p> <p>Kavram Haritası Yapalım Toplumsal değer ile ilgili bir kavram haritası hazırlanır. (C.5)</p> <p>Araştırmacı Olduk Gençlerin ve yetişkinlerin hayata bakışlarında bir farklılık var mıdır? Konulu bir anket çalışması yapılır. Sonuçlar grafik haline dökülerek sınıf ortamında yorumlanır. (C.6)</p>	<p>[!] Toplumsal değerlerin sosyal yapı ve düzenin sürekliliği için önem taşıdığı aile, hukuk, eğitim, ekonomi gibi kurumların sosyal değerlerin etkisi altında şekillendiği toplumsal grup ve kurumlar sayesinde kuşaktan kuşağa aktarıldığı belirtilir.(C.5 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>C.7. Toplumsal normların toplumsal düzen açısından önemini yorumlar.</p> <p>C.8. Toplumsal norm türlerine örnekler verir.</p> <p>C.9. Yazısız kuralların toplumsal düzenin sağlanmasındaki rolünü irdeler.</p> <p>C.10. Görenek, adet, gelenek ve töre kavramlarını birbirinden ayırt eder.</p> <p>C.11. Toplumsal normların toplumsal değerler ve sosyal uyumla ilişkisini yorumlar.</p>	<p>Oyunun Kuralları Toplumsal kuralların günlük yaşamdaki yaratacağı etkilerini öğrenciler köy ve kent yaşamından örnekler vererek rol kartları ile canlandırır. Oyundaki kurallar gruplandırılarak norm türleri buldurulur. Oyundaki kurallara uymadıklarında hangi durumlarla karşılaştıkları konuşulur. Kuralların toplum düzenin sağlamadaki önemi, toplumsal ilişkilerdeki rolü ve toplumda yer alan kuralların kaynağını tartışılır. (C.7,8)</p> <p>Kavramlar Üzerine Düşünelim Yazısız kurallara örnekler verilerek tahtaya yazılır. Aralarındaki farklar tartışılarak öğrenciye buldurulur, öğrencilerden kendi cümleleri ile bu kavramları tanımlamaları istenir. (C.10)</p> <p>Toplumsal Değerlerimiz Toplumsal normların toplumsal değerle ve toplumsal uyumla olan ilişkisi bir önceki konularla bağlantısı kurularak tartışılır. (C.11)</p>	<p>[!] Toplumsal normların bir toplumda ya da toplumsal grupta üyelerin yerine getirmesi beklenen, değer verilen ve benzer biçimde belirlenen davranış kalıpları olduğu vurgulanır. Toplumsal normlar sayesinde toplumsal değerlerin somut nitelik kazandığı normlar ile toplumsal değerlerin özel olaylara uygulandığı belirtilir. (C.11 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>C.12. Toplumsal yaşamda karşılaştığı örnekleri toplumsal kontrol açısından yorumlar.</p> <p>C.13. Toplumsal kontrolün sosyal yapının unsurları ile ilişkisini yorumlar.</p>	<p>Yine Tartışıyoruz Öğrenciler toplumsal kontrolü toplumsal norm konusu ile ilişkilendirerek toplumsal kurallara uymadıklarında insanların ve toplumun verdiği tepkilere örnekler verirler. Örnekler üzerinden toplumsal kontrolün resmi ve resmi olmayan yollardan gerçekleştirildiği öğrenciye sorularla buldurulur. Toplumsal kontrolün işlevini statü ve rollerle, toplumsal gruplar, toplumsal kurumlarla ilişkisi ve toplumsal düzen açısından önemi tartışılır. (C.12,13)</p> <p>Yaşasın! Film İzliyoruz Köy ve kentteki toplumsal kontrolün farklılığı ile ilgili bir film izlenerek, yorumlanır. (C 12,13)</p>	<p>[!] Toplumsal denetimin temel işlevinin; toplumun varlığını, bütünlüğünü, sürekliliğini koruması ve toplumsal düzenin sağlanması olduğu vurgulanır.(C.13 Kazanım)</p> <p>[!]Toplumsal kontrolün gücünü dayandığı otoriteden aldığı bu otoritenin kaynağının kamu kurum ve kuruluşları olabileceği gibi özel kuruluşlar ya da toplumun kendisi olabileceği açıklanır. (C.13 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

 Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>C.14. Toplumsal sapma kavramını toplumsal düzen açısından tartışır.</p> <p>C. 15. Toplumsal sapma davranışına etki eden faktörleri belirler.</p>	<p>Güncel Bir Sorunu Tartışıyoruz "Kap-Kaç" ‘Bazen insanlar niçin kurallara uymaz?’ sorusu tartışılarak, cevaplar belli başlıklar altında toplanır. Toplumsal sapma türleri bulunarak sebepleri öğrencilerle tartışılır. Sosyal sapma kavramı önceki derslerde öğrenilen sosyal değer, sosyal norm, sosyal kontrol kavramları ile ilişkilendirilerek yorumlanır. Öğrencilerden bu kavramları içeren bir kavram haritası yapmaları istenir. (C.14, 15)</p> <p>Benim Sözlüğüm Öğrencilerden toplumsal değer, toplumsal norm, toplumsal kontrol, toplumsal sapma konuların içeren kendi sözlüğümü hazırlıyorum çalışmasını yapmaları istenir. (C.5,7,12,14)</p>	<p>[!] Sosyal denetimin ne kadar sıkı ve etkin olursa olun, sosyal normlara uymanın tam olarak gerçekleştiği bir toplumun olmadığı, sosyal sapma davranışının biyolojik, psikolojik, toplumsal ve kültürel sebeplerinin olabileceği açıklanır. (C.14 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>Toplumsal gruba ilgili olarak öğrenci;</p> <p>A.1. İçinde bulunduğu gruplardan hareketle toplumsal grupların özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur.</p> <p>A.2. Toplumsal grupları nicelik ve niteliklerine göre sınıflandırır.</p> <p>A.3. Toplum yapısının gruplara etkisini ve statü ve rollerle ilişkisini yorumlar.</p>	<p>Bir Gruba Üye Olmayan Var mı?</p> <p>🏠 Öğrencilere toplumsal ilişkiler konusundaki “kime göre ben kimim?” çalışmasının hatırlatılır. Her statün belli bir sosyal gruptaki konumuna karşı geldiği öğrenciye buldurulur. Öğrencilerin günlük hayatlarında içlerinde buldukları sosyal gruplara örnekler vererek grup örneklerinin tahtaya sınıflandırılması yapılır. Örneklerden bir tanesi alınarak grubun yapısı öğrencilere analiz ettirilir. Grup öğeleri, grup içindeki statü ve rollerin diğer statü ve rollerle ilişkisi, grup yapısının içinde yaşanan kültür ve sosyal yapı ile olan bağları yorumlatılır. (A.1, 2, 3)</p>	<p>[!] Toplumsal grupları amacını, önemini ve işlevleri vurgulanır. (A.1 Kazanım)</p> <p>[!] Toplumsal grubun işleyiş düzenini çözümlmek ve anlamak için rol gerekleri ile rolün yerine getirilmesi arasındaki ayrımın önemli olduğu vurgulanır. (A.3 Kazanım)</p> <p>📄 Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

🏠 Sınıf-okul içi etkinlik

🏠 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

📄 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>A.4. Görsel ve yazılı materyallerden yola çıkarak köy öncesi dönemin özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur.</p> <p>A.5. Yerleşmenin nedenlerini sorgular.</p> <p>A.6. Zaman içinde köy toplumsal yapısında meydana gelen değişiklikleri yorumlar.</p>	<p>Senaryo Yazıyoruz Dünyadaki ilk yerleşim alanlarını gösteren haritalar incelenerek, geçmişten günümüze yerleşim yerlerindeki değişiklikleri anlatan senaryolar üretilir. (A.4)</p> <p>En İyi Tablolar Bizde Çeşitli yerleşim alanlarına ait görsel ve yazılı materyaller incelenerek yerleşme doku ve tiplerine etki eden faktörler tablo haline getirilir. (A.5)</p> <p>Köyümüzü Ziyaret Ediyoruz Köyün yapısal özellikleri, günlük yaşamı, sosyal ilişkilerini yerinde görmek ve gözlemlemek için çevre köyün birine gezi düzenlenir ve köy inceleme raporları hazırlanır. (A.5,6)</p>	<p>[!] Ülkemizde köy toplumsal grubunun, ekonomik ve toplumsal sorunlarının sosyal alandaki verimliliğin istenen düzeyde gerçekleşmesini engellemekte olduğu geleneksel yaşam biçiminin sürdürülmesini kaçınılmaz kıldığı vurgulanır.(A.6 Kazanım)</p> <p>[!] Türkiye’de köy toplumsal grubunun sorunları açıklanır.(A.6 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

 [!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>A.7. Kent yaşantısına geçişin nedenlerini sorgular.</p> <p>A.8. Kent toplumsal grubunun özellikleriyle köy toplumsal grubunun özelliklerini karşılaştırır.</p> <p>A.9. Kentleşme olgusunun nedenlerini ve sonuçlarını değerlendirir.</p> <p>A.10. Metropollerin (anakent) yapısal özelliklerini kentler ile karşılaştırır.</p>	<p>Rapor Hazırlıyoruz Öğrencilere 3 ayrı döneme ait şehir örnekleri verilerek şehir inceleme raporları hazırlamaları istenir. Sınıfta raporlar sunulur, kent toplumsal grubunun özellikleri köy toplumsal grubunun özellikleriyle karşılaştırılarak öğrenciye buldurulur. (A.7, 8,9)</p> <p>Pano Hazırlamayı Seviyoruz Yaşanılan yer veya yakın çevredeki bir şehir kuruluş yeri gelişimi ve fonksiyonel özellikleri açısından incelenir. Kentleşmenin doğurduğu sonuçlar sınıfta tartışılır, konuyla ilgili görsel ve yazılı materyallerden sınıf panosu hazırlanır. (A.8,9)</p> <p>Göçün Neden ve Sonuçları Farklı zamanlarda farklı gerekçelerle göç etmiş üç ailenin toplumdaki yerleri rol kartları ile canlandırılır. Göç etmelerinin sebep ve sonuçları tablo ve şemalarla tahtaya yazılır. (A.9)</p> <p>Beyin Fırtınasına Hazır Olun Gruplara ayrılan öğrencilerden dünya ve Türkiye metropollerini hakkında kitle iletişim araçları ve yazılı kaynaklardan araştırma yapmaları istenir. Toplanan bilgiler sınıfta tartışılarak şehir ile metropol farkı öğrencilere buldurulur. Geleceğin metropollerini ile ilgili tahminlerde bulunmaları istenir. (A.10)</p>	<p>[!] Şehir toplumsal grubunun özellikleri verilirken sosyal hareketlilik yönünden şehirlerin değişime daha açık olduğu önemle vurgulanır .(A.8 Kazanım)</p> <p>[!] Gecekondulaşma göç çevre kirliliği ve işsizlik gibi sorunların şehirleşmeden kaynaklandığı vurgulanır. (A.9 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>A.11. “Millet” kavramından hareketle milleti oluşturan unsurları analiz eder.</p> <p>A.12. “Milliyetçilik” ve “ırkçılık” kavramlarını ayırt eder.</p> <p>A.13. Milli birliğin sağlanmasının toplumun devamlılığı açısından önemini değerlendirir.</p> <p>A.14. Atatürk’ün millet, milliyetçilik ve halkçılık anlayışına, fikir ve uygulamalarından örnekler verir.</p>	<p>Grup Çalışması Yapalım</p> <p>👥 Gruplara ayrılan öğrenciler millet ve milliyetçilik kavramlarını araştırırlar. Sonuçlar sınıfa sunulur. Milleti oluşturan öğelerin millet olma bilincine katkıları ve milli birliği sağlamadaki rolü tartışılır. Milliyetçilik kavramının ırkçılıktan farkları tahtaya maddeler halinde yazılır. (A.11,12,13)</p> <p>Atatürk Milliyetçiliği</p> <p>👥 Atatürk milliyetçiliği ve halkçılığı hakkında araştırma yaparak, görsel ve yazılı materyal toplarlar. Toplanan görsel ve yazılı materyallerden sınıf panosu hazırlanır. (A.14)</p>	<p>[!] Milleti oluşturan unsurların bir bütün içinde anlamlı oldukları hiçbirinin tek başına bir milleti oluşturmaya yetmeyeceği vurgulanır. Bu unsurlardan bazılarının tarihsel süreç içerisinde o milleti meydana getirmiş olabileceği her milletin kendine özgü bir sentez sonucu ortaya çıktığı açıklanır. (A.11 Kazanım)</p> <p>[!] Atatürkçü düşüncede milletin en önemli ve ilk unsurunun birlikte yaşama ruhu olduğu birlikte yaşamının tarihsel bir geçmiş ve ortak mirasa sahip olunmasıyla gerçekleştiği açıklanır. Atatürk milliyetçiliğinin diğer milletleri düşman görmediğinin kendi ülkesinin birliğini ve kalkınmasını isteyen diğer milletlerle de iyi ilişkiler içinde olmayı hedefleyen barışçı milliyetçilik olduğu vurgulanır. (A.14 Kazanım)</p> <p>[!] Cumhuriyet ve inkılaplarımızın milli birlik ve dayanışma sonucu gerçekleştiği toplumsal kalkınma ve büyük atılımların, sosyal problemlerin çözümü, dış tehditler ve kışkırtmalara karşı koyuşun milli birlik ve beraberlik bilinciyle gerçekleştiği belirtilir. (A.14 Kazanım)</p> <p>📄 Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

👥 Sınıf-okul içi etkinlik

👥 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

📄 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>“Toplumsal tabakalaşma” ve “Toplumsal hareketlilik” kavramı ile ilgili olarak öğrenci;</p> <p>B.1. “Toplumsal tabaka” , “Toplumsal tabakalaşma” ve “Toplumsal sınıf” kavramlarını birbirleriyle ilişkileri çerçevesinde yorumlar.</p> <p>B.2. “Toplumsal tabaka” ve “toplumsal sınıf” kavramlarını ayırt eder.</p> <p>B.3. Toplumsal tabakalaşma piramitlerini toplumsal yapı ile ilişkilendirerek yorumlar.</p> <p>B.4. Toplumsal tabakalaşma türlerini karşılaştırır.</p>	<p>Benim Görüşüm</p> <p> Sınıfta öğrencilere edindikleri bilgiler ışığında insanların mevkileri, aldıkları eğitim ile yaşam koşulları arasında nasıl bir bağ bulunduğunu tartışmaları istenir. Sosyal tabaka sosyal sınıf arasındaki farklar buldurularak tahtaya yazdırılır, Öğrencilerden örnekler vermeleri istenir. (B.1,2)</p> <p>Toplumsal Tabakalaşma Piramidi</p> <p> Tabakalaşma piramidinin ne olduğu sınıf içinde öğrencilerle tartışılarak şekilleri tahtaya çizilir. Tabakalaşmanın genel özellikleri ve tabakalaşma türleri, sorularak öğrencilere buldurulur. (B.3,4)</p>	<p>[!] Bireylerin ve grupların belirli bazı özellikleri göz önüne alınarak aşağı ve yukarı statülere sahip, şu ya da bu sosyal sınıfa mensup oluşlarına göre derecelendirilmesinin sosyal tabakalaşma olduğu belirtilir. Tabakalaşma piramidinin ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre farklı şekillerde olabileceği vurgulanır. (B.3 Kazanım)</p> <p>[!] Toplumlari tarih boyunca tabakalaşma yapısı bakımından değişiklik geçirdiği, bu değişikliğin katı sınıf yapısından, her bireyin insan ve yurttaş haklarına eşit olarak sahip olduğu esnek tabakalaşmaya doğru olduğu vurgulanır. (B.4 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

X. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL YAPI VE TOPLUMSAL İLİŞKİLER	<p>B.5. Örneklerden yola çıkarak toplumsal hareketlilik türlerini belirler.</p> <p>B.6. Örneklerden yola çıkarak sosyal hareketliliğe etki eden faktörler hakkında çıkarımlarda bulunur.</p>	<p>Sokrates'i Yad Edelim</p> <p> 'Coğrafi hareketlilik ve doğal afetler; meslek ve meslek değişiklikleri insanların statülerini nasıl etkiler?' sınıf ortamı içerisinde tartışılır sosyal hareketlilik ve türleri sosyal hareketliliğin, sosyal değişmeye olumlu ve olumsuz etkileri öğrencilere buldurulur. (B.5,6)</p>	<p>[!] Dikey toplumsal hareketliliğin sanayileşme-kentleşme ile doğru orantılı olarak arttığı belirtilir. Eğitimde fırsat eşitliği yoluyla bireylerin toplumda mevkilerine yetenek ve çalışmalarını ölçüsünde elde etmelerini sağladığı, toplumsal dayanışma ve barış ortamına olumlu katkıları vurgulanır.(B.5 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
KÜLTÜR	<p>“Kültür” kavramı ile ilgili olarak öğrenci;</p> <p>A.1. Sosyolojik anlamıyla “kültür” kavramını benzerlerinden ayırt eder.</p> <p>A.2. Kültürün maddî ve manevî yanlarına örnekler verir.</p> <p>A.3. Kültürün milli ve evrensel boyutlarına örnekler verir.</p> <p>A.4. “Kültür” ve “uygarlık” kavramları hakkındaki farklı görüşleri değerlendirir.</p> <p>A.5. Alt kültürün milli kültür ile ilişkisini açıklar.</p>	<p>Kavram Şeması Yapalım Öğrenciler günlük hayatta kültür kavramını hangi anlamda kullandıkları ve sosyolojideki kültür kavramı arasında benzerlik ve farklılık olup olmadığını tartışmaları istenir. Kültürle ilgili kavram şeması tahtaya çizilir, içeriği öğrencilerle tartışılarak doldurulur. (A.1)</p> <p>Gözlem Yapıp Değerlendirelim Öğrencilerden çevrelerindeki insanları günlük hayatlarında çalışma, beslenme, barınma gibi gereksinimlerini karşılarken kurdukları ilişkilerin ne gibi gelenek, görenek, ahlak ve yasa ölçülerine dayandırdıklarını gözlemeleri istenir. Gözlem sonuçları sınıfta değerlendirilerek kültür içerisinde az ya da çok kökleşmiş kültür öğeleri olan değerler, töreler, gelenek, ahlak kuralları, hukuk kuralları, moda, evrensel normlar öğrenciye buldurulur. (A.2,3)</p> <p>Röportaj Yapalım Sosyal yaşam içerisinde toplumun genel değerlerine uymayan grupların yaşam ve davranışlarına örnekler vermeleri istenir. Üzerinde anlaşılan bir örneklerden biri seçilerek grubun mensupları ile ilgili röportaj yapılır. (A.5)</p>	<p>Kültürün tarımda, tıpta, bilimde, günlük yaşamda, sanatta eğitimde vs. kullanımına yer verilecektir. (A.1 Kazanım)</p> <p>[!] Örf, adet, gelenek ve göreneklerin kökleşmiş kültür içerikleri anlamına geldiği kültürel unsurların kuşaklar boyu sürekliliğini sağlayan öğeler olduğu vurgulanır. (A.2 Kazanım)</p> <p>[!] Uygarlık ile kültürün aslında ayrı şeyler olmadığı vurgulanır. (A.4 kazanım)</p> <p>[!] Her toplumda egemen kültürün yanı sıra kimi alt kültür gruplarının da bulunduğu belirtilir. Alt kültür gruplarının etnik, bölgesel ve dinsel, sınıfsal temelde oluştuğu açıklanır. (A.5 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

 Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
KÜLTÜR	<p>A.6. Kültürün toplumsal yapı ile ilişkisini yorumlar.</p> <p>A.7. Kültür- dil, kültür- sanat ve kültür-eğitim ilişkisini yorumlar.</p> <p>A.8. Atatürk'ün kültür, dil ve sanat konularındaki görüşlerine örnekler verir.</p>	<p>Araştırma Paylaşım Öğrenci grupları çeşitli sosyal ve tarihi olayların kuşaktan kuşağa nasıl ve hangi araçlarla aktarıldığını araştırırlar. Araştırma sonuçlarını arkadaşları ile paylaşırlar. (A.6,7)</p> <p>Baş Köşede Atatürk Öğrencilerden, TDK, TTK ile Atatürk'ün kültüre ait görüşleri hakkında görsel ve yazılı materyaller toplamaları istenir. Atatürk'ün kültüre ait görüşleri sınıfta öğrenciler tarafından belirtilir. Materyallerden sınıf panosu oluşturulur. (A.8)</p>	<p>[!] Dil, sanat, eğitim vb. kurumlarla kültür arasında karşılıklı bir ilişki olduğu örneklerle açıklanır. (Örnek: Dil hem bir kültür ürünüdür hem de diğer kültür ürünlerinin devamını sağlar. Sanat eseri belirli bir kültür içinde yetişen sanatçı tarafından ortaya konur ama o kültürün özelliklerini taşır.) (A.7 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölme ve değerlendirme

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
KÜLTÜR	<p>A.9. Kültüre katılma şekillerini örneklendirir.</p> <p>A.10. Sosyalleşmenin önemi ile kültürün kişilik ve kimlik kazanımına etkisini değerlendirir.</p> <p>A.11. Kültürle ilgili temel kavramları tartışır.</p> <p>A.12. Kültürel çeşitliliğin bir zenginlik olduğu ve hoşgörü ortamında varlığını koruyabildiğini fark eder.</p> <p>A.13. Küreselleşmenin sonuçlarını ve toplumsal yapıya etkisini yorumlar.</p> <p>A.14. Atatürk'ün "Kültür emperyalizmi" ve "kültürel yozlaşma" konusundaki görüşlerine örnekler verir.</p>	<p>Benim Yaşantım Öğrencilerden, sosyal yaşamlarından yola çıkarak uydukları durumlara (kural, değer, eğlence anlayışı, giyim tarzı vb) örnekler vermeleri istenir. Bu örnekler sınıflandırılarak kültüre katılma kavramı ve türleri öğrenciye buldurulur.(A.9)</p> <p>Ben-Sen-O Farklı toplumsal kimliklere sahip bireyler sınıf içinde rol kartları ile canlandırılır. Biyolojik bir varlık olan insanın farklı toplumlarda yaşaması sonucu kendini diğer bireylerden farklı görmelerinin sebepleri tartışılır.(A.10)</p> <p>Benim Kavramlarım Öğrencilerden kültür ile ilgili bildikleri kavramları söylemeleri istenir. Verilen kavramlar tahtada listelenir. Kavramlar kavram haritasında yerine yerleştirilir. İçeriklerini öğrenciler tartışarak doldurur. (A.11)</p> <p>Biraz Köylü Biraz Kentli Bir Aile Öğrenciler göç eden insanların yaşamlarına ve davranışlarına örnekler verir. Örnekler tahtaya yazılarak temel kavramlara karşılık gelenler buldurulur. Tema olarak köyden kente göç eden bir aile seçilir.(A.12)</p> <p>Küreselleşmeyi Tartışıyoruz Gruplara ayrılan öğrenciler küreselleşme ve uluslar arası fuarlar hakkında araştırma yaparak sınıfa sunarlar. Sunum sonrası uluslararası fuarların küreselleşmeye etkisini yorumlarlar.(A.13)</p> <p>Panoda Atatürk'ün Görüşleri Kültür emperyalizmi, kültürel yozlaşma ve Atatürk'ün bu konudaki görüşlerin, içeren görsel ve yazılı materyaller toplanarak bir pano hazırlanır. (A.14)</p>	<p>[!] Kültürün kazanılmasının gerekliliği ve bireyin sosyalleşmesinin hem toplum hem de kültür açısından taşıdığı önem açıklanır. (A.9 Kazanım)</p> <p>[!] Kültür öğelerinin zamanla benimsendiği ancak kültüre zıt olan öğelerin kültürel sentezi zorlaştırdığı vurgulanır. (A.11 Kazanım)</p> <p>[!]Kültürleme, kültürlenme, kültürleşme, kültürel yozlaşma, kültür emperyalizmi, kültürel gecikme, kültürel çatışma, kültürel farklılık, kültürel benzeşme kavramlarına da yer verilecektir. (A.11 Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, eşleştirme tipi testler; öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

[!] Uyarı

 Ölçme ve değerlendirme

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME: Nesnelerde, olgularda ya da bireylerde bulunduğu düşünülen özelliklerin gözlemlenip gözlem sonuçlarının sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesidir (Turgut, 1987; Yıldırım, 1999).

DEĞERLENDİRME: Ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak bir değer yargısına ulaşma işlemidir (Turgut, 1987).

Bir eğitim sistemindeki ölçme ve değerlendirme çalışmaları aşağıdaki amaçlarla yapılabilir:

- Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemek
- Öğrencilerin gelişimlerini izlemek
- Öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarmak
- Öğrencilerin gelişimlerine yönelik geri bildirimde bulunmak
- Öğrenme eksikliklerini ve güçlüklerini belirlemek
- Öğretimin ve öğretim materyallerinin etkinliğini belirlemek
- Gelecekteki öğrenme süreçlerini planlamaya veri sağlamak
- Öğretim programlarının yeterliliğini belirlemeye bilgi sağlamak

Orta öğretimde değerlendirmenin amaçları içinde, öğrencilerin öğrenme eksiklerinin belirlenmesi ve yöneltme önemli bir yere sahiptir. Bu derste yapılacak ölçme ve değerlendirme çalışmalarıyla, öğrencilerin öğrenme süreçleri izlenir ve bu süreçte kazandıkları bilgi ve beceriler değerlendirilerek gerektiğinde kullanılan öğrenme etkinlikleri değiştirilir. Yapılacak olan değerlendirme çalışmaları dersin amaçları ve kazanımlarına uygun olarak öğretim etkinlikleri ile birlikte yürütülmelidir. Yani öğrenciler eğitim öğretim sürecinde öğrenmeye devam ederken değerlendirme süreci de amaçlar çerçevesinde devam etmelidir.

Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı)nda yapılacak değerlendirmede eğitim öğretim sürecinde öğrencilerin edindiği bilgi ve becerileriyle karşılaştığı sorunlara farklı çözüm yolları üretebilmesi, derste edindikleri bilgi ve becerilerini gerçek yaşama aktarmaları beklenmektedir. Dolayısıyla bu ders çerçevesinde yapılacak ölçme ve değerlendirme çalışmalarının da bu hedefe yönelik olması gerekmektedir.

Bu derste yapılacak ölçme ve değerlendirme etkinlikleriyle öğrencilerin üst düzey becerileri değerlendirilmeye çalışılır. Ölçme ve değerlendirme çalışmalarında öğrencilerin; okuduğunu anlama, eleştirme, yorumlama; bilgi toplama, analiz etme ve bir sonuca ulaşma; gözlem yapma, gözlemlerden sonuca ulaşma; günlük hayatta karşılaşılan problemleri çözme; araştırma yapma; sosyolojik sorgulama yapma; tablo, grafik ve diyagram hazırlama ve yorumlama; öğrendikleri ile gerçek yaşam arasında ilişki kurma; kendini ve arkadaşlarını değerlendirme gibi becerileri değerlendirilecektir.

Öğrencilerin başarısını değerlendirmede farklı araç ve yöntemlerin birlikte kullanması gerekir. Çünkü bazı öğrenciler tartışmada, bazıları sözlü sunumda, bazıları da yazarak kendilerini daha iyi ifade ederler. Bu durum her öğrenciye ne bildiğini gösterme konusunda daha fazla şans tanır. Öğretmenler, Sosyal Bilimler Dersi (Sosyoloji Öğrenme Alanı)nde öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarıyla ilgili değerlendirme yaparken geleneksel ölçme değerlendirme yöntemleri ile yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını da kullanırlar. Ayrıca öğrenciler de kendilerini ve akranlarını değerlendirerek değerlendirme sürecinde yer alırlar.

Ölçme ve değerlendirme sürecinde kullanılacak araç ve yöntemler: Kısa cevaplı, uzun cevaplı, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, eşleştirmeli vb. sorulardan oluşan testler, açık uçlu sorular, gözlem, posterler, görüşmeler, öz değerlendirme formları, akran değerlendirme formları, öğrenci ürün dosyaları (portfolyo), projeler, performans ödevleri vb.

Aşağıda bazı ölçme araç ve yöntemleri ile ilgili kısa bilgiler verilmiştir.

PERFORMANS DEĞERLENDİRME: Performans değerlendirme, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak, onların bilgi ve becerilerini eyleme dönüştürmelerini, gerçek yaşama aktarmalarını sağlayacak durum ve ödevler aracılığıyla değerlendirme yapmak biçiminde tanımlanabilir. Performans değerlendirme, dersin kazanımlarıyla ilgili olarak öğrencinin günlük yaşamındaki problemleri nasıl çözeceğini ve problem çözmek için sahip olduğu bilgi ve becerileri nasıl kullanacağını göstermesini ister. Performans değerlendirmeyle öğrenciler, sınav saatleriyle sınırlandırılmaksızın geniş bir zaman diliminde çalışma ve tekrar yapma, oluşturulan ölçütlere göre yeterlik derecelerini ortaya koyma olanaklarına sahip olurlar. Performans değerlendirme gözlenebilen bir performans veya somut bir ürünle sonuçlanmaktadır.

Öğretmenler performans değerlendirmede oluşturacakları durumlar/ verecekleri görevler ile öğrencilerin yaptıkları analizleri, problem çözmelerini, yaptıkları deneyleri, verdikleri kararları, arkadaşları ile işbirliği içinde çalışmalarını, sözel sunumlarını ve bir ürünü oluşturmalarını doğrudan gözlemleyebilir ve onlara not verebilirler (Kubiszyn ve Borich, 2003).

Öğrencilerin performansı proje, performans ödevi, öz değerlendirme, ürün dosyası, açık uçlu sorular vb. kullanılarak değerlendirilir.

PERFORMANS ÖDEVİ: Programda öngörülen eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığını kullanma, araştırma yapma gibi öğrencinin bilişsel, duyuşsal, psiko-motor alandaki becerilerini aynı anda kullanmasını, geliştirmesini ve bir ürünün ortaya konmasını gerektiren çalışmalarıdır.

Aşağıda sosyal değerlerle ilgili bir performans ödevi örneği sunulmuştur. Uygun görülen konularla ilgili ders öğretmeni veya zümre öğretmenler beraber yeni performans ödevleri hazırlayabilir. Öğrencilere,

- Performans ödevi ve bu ödevin değerlendirileceği dereceli puanlama anahtarı çoğaltarak verilir.
- Yönergeyi öğrencilerin okumaları sağlanır.
- Gerekli yerlerde rehberlik edilir.

Performans Ödevi Örneği

ÜNİTE	Toplumsal Yapı ve Toplumsal İlişkiler
KAZANIM NO.	B – 8 / C – 5 / C – 6
SÜRE	2 hafta
ÇALIŞMA ŞEKLİ	Grup çalışması (Sınıf mevcuduna bağlı olarak 4 – 5 kişilik gruplar)
BEKLENEN PERFORMANS	Araştırma becerisi: veri toplama aracı geliştirme, verileri raporlaştırma,
DEĞERLENDİRME	Dereceli puanlama anahtarı. Akran değerlendirme formu.

Sevgili öğrenciler,

Sizden yaşadığınız çevrelerdeki sosyal değerlerin zamanla değişimi ve bunların sosyal ilişkiler üzerindeki etkisine ilişkin bir araştırma yapmanız istenmektedir.

Bu çalışmayı yaparken aşağıdaki adımları izlemeniz size yardımcı olacaktır.

1. Yaşadığınız çevredeki 4 yetişkin (50 yaş üstü) ve 4 genç (25 yaş altı) ile görüşme (mülakat) yapınız.
2. Görüşme için toplumsal değerlere ve bunların zaman içindeki değişimlerine ilişkin sorular hazırlayınız. Soruları hazırlarken öğretmeninizden ya da çevrenizdeki yetişkinlerden yardım alabilirsiniz.
3. Görüşme sonunda elde ettiğiniz verileri tablo ya da grafiğe dönüştürünüz.
4. Elde ettiğiniz verileri kullanarak toplumsal değerlere ilişkin değişimleri not ediniz.
5. Elde ettiğiniz veri, grafik / tablo ve notları birleştirerek toplumsal değerlerdeki değişimlerin sosyal ilişkiler üzerindeki etkilerine ilişkin bir rapor hazırlayınız.
6. Bu çalışma için size ayrılan süre 2 haftadır.
7. Çalışmanız dereceli puanlama anahtarındaki ölçütlere göre değerlendirilecektir. Grup içinde göstermiş olduğunuz performansa ilişkin değerlendirmede akran değerlendirme formları kullanılacaktır.

Form:1

Performans Ödevi için Akran Değerlendirme Formu

Bu formu performans ödevini birlikte hazırladığınız tüm grup üyeleri için ayrı ayrı doldurunuz.

ÖĞRENCİNİN ADI – SOYADI:

GRUBUN İSMİ:

DEĞERLENDİRİLEN ÖĞRENCİNİN ADI – SOYADI:

1) Performans ödevinde beraber çalıştığınız arkadaşınızın gruba kişisel katkıları nelerdir?

.....
.....

2) Grup performansınızı etkileyen zayıf yanları nelerdir?

.....
.....

3) Arkadaşınız bireysel sorumluluklarını yerine getirmiş midir?.....

.....
.....

4) Arkadaşınız Grup üyeleri birbirleriyle yardımlaşır.....

.....
.....

PROJE: Öğrencilerin grup hâlinde veya bireysel olarak, istedikleri bir alanda/konuda inceleme, araştırma ve yorum yapma, görüş geliştirme, yeni bilgilere ulaşma, özgün düşünce üretme ve çıkarımlarda bulunma amacıyla ders öğretmeni rehberliğinde yapacakları çalışmalarıdır.

Proje geliştirme süreci uzun, karmaşık ve zorlu bir süreçtir. Bu ödevler, öğrencilerin yaratıcılık, araştırma, iletişim gibi üst düzey zihinsel becerilerini geliştirir. Projenin tasarımından ortaya konulmasına kadar geçen süreç, bilimsel süreç basamaklarını içereceğinden bilimsel süreç becerilerinin gelişmesine yardımcı olur. Projeler yönergeler ve puanlama standartları gerektirir.

Proje Ödevi Örneği

ÜNİTE	Toplumsal Yapı ve Toplumsal İlişkiler
SÜRE	3 ay
KAZANIM NO.	B – 8 / C – 7 / C – 8
DEĞERLENDİRME	Proje değerlendirme formu ya da dereceli puanlama anahtarı.

Sevgili öğrenciler,

Ülkemizde uygulanan ve sizin yanlış olduğunu düşündüğünüz bir norma yazılı basında (dergi, gazete) ne kadar önem verildiğini araştırarak buna ilişkin görüş ve önerilerinizin yer aldığı bir rapor hazırlayınız.

Bu çalışmayı yaparken aşağıdaki adımları izlemeniz size yardımcı olacaktır.

1. Bir çalışma planı hazırlayınız ve planı öğretmeniniz ile paylaşınız.
2. Ülkemizde uygulanan yanlış olduğuna inandığınız bir toplumsal norm belirleyiniz.
3. 3 ay süre ile gazete ve dergileri takip ederek seçtiğiniz norma ilişkin haberleri toplayınız. (Punto büyüklüğü arttıkça, habere verilen önem artar.)
4. Punto büyüklüklerini cetvelle ölçünüz ve hazırlayacağınız çizelgeyi uygun bir şekilde doldurunuz.

Tarih	Haberin Başlığı	Punto Büyüklüğü (..cm)

5. Basından topladığınız haberleri tarih sırasına göre düzenleyiniz.
6. Seçtiğiniz normu, seçme gerekçenizi yazınız.
7. Haberlerin punto büyüklüklerine göre basının bu konuya verdiği önemi yorumlayınız.
8. Punto büyüklüklerine göre basının bu konulara verdiği önemin yeterliliği konusundaki düşüncelerinizi yazınız.
9. Çevrenizde seçmiş olduğunuz normla ilgili varsa örnekleri de çalışmanıza ekleyiniz.

10. Yanlıř olduđunu dűřűndűđűnűz bu uygulamanın ortadan kalkması için uygulanabilir bir űzűm yolu űneriniz.
11. Çalışma sonunda yaptıklarınızı Tűrke yazım kurallarına uygun olarak bir rapor haline getiriniz.

Form:2

PROJELER İÇİN DEĞERLENDİRME FORMU ÖRNEĞİ

Öğrencinin Adı – Soyadı:

Değerlendirme Tarihi / Süreci:

Projenin Adı:

A. Organizasyon özellikleri	Evet	Hayır	Yorumlar
1. Öğrenci ödevin hedeflerini kavradı.			
2. Öğrenci ödevin gerekliliklerini ve ödevle ilişkin belirli terimleri kavradı.			
3. Öğrenci zaman çizelgesini ve ödevin bitiş tarihini kavradı.			
4. Öğrenci ödevin değerlendirilmesinde kullanılacak olan metotları/prosedürleri ve ölçütleri kavradı.			
5. Öğrenci ödev konusu tartışma ve ödev yönergelerine kendinden bir şeyler katma fırsatına sahipti.			
6. Ödev öğrencinin yeterlilikleri doğrultusunda verildi.			
7. Ödevin tamamlanması sürecinde öğrenciye danışmanlık yapıldı.			
B. Öğrencinin öğrenmesi	Evet	Hayır	Yorumlar
1. Öğrenci kendi sorularını yapılandırdı ve bunları yanıtladı.			
2. Öğrenci bireysel girişimlerine delil gösterdi.			
3. Ödevi yaparken öğrenci diğer öğrencilerle fikir alışverişinde bulundu.			
4. Öğrenci ödevi hazırlarken sistemli bir şekilde çalıştı.			
6. Ödevin değerlendirilmesinde kullanılacak ölçütler: <ul style="list-style-type: none">• planlama• organizasyon• yorum• sonuç• analiz• uygulama• sentez• hipotez• çıkarım / önerme• değerlendirme			
7. Ödevin doğruluğunu ve uygunluğunu değerlendirmede kullanılacak teknik özellikler: <ul style="list-style-type: none">• Cümle yapısı• Noktalama işaretleri• İmla kuralları• El yazısı• Ödevdeki bilgiler			

<http://www.sasked.gov.sk.ca/docs/policy/studeval/index.html>

PROJELER İÇİN DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI ÖRNEĞİ

Ad - Soyad: _____

Tarih: _____

Projenin adı: _____

Öğretmenin adı - Soyadı: _____

Süreç	Ortalamanın altı	Tatmin edici	Ortalamanın üstü
1. Ne yapması gerektiğini kavradı.	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
2. Projeyi tamamlamak için uygun bir plan yaptı.	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
3. Zamanı etkili ve verimli kullandı.	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
4. Gerekli temel bilgileri elde etti.	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
5. Öğretmenle iletişimi iyiydi.	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
Proje	Ortalamanın altı	Tatmin edici	Ortalamanın üstü
1. Görünüm	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
2. Yazım kuralları	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
3. Organizasyon ve yapı	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
4. Yaratıcılık	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10
5. Bilgi sunumu	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9, 10
6. Diğer:	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9,10

Toplam puan: _____

Öğretmenin Yorumları:

(www.teach-nology.com)

Form:3

PROJE ÇALIŞMALARI İÇİN ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU ÖRNEĞİ

Ad – Soyad: _____ **Tarih:** _____

Proje: _____

Bu projeyi tamamlamak için yapmam gerekenler:

Proje ile ilgili olarak anlayamadıklarım:

Bu projede değiştirmem / eklemem / çıkarmam gerekenler:

Bu projeden öğrendiğim kavramlar

Yapmış olduğum işi geliştirmek için yapabileceklerim:

Bunları yapma nedenlerim

ÖZ DEĞERLENDİRME: Belli bir konuda bireyin kendi kendisini değerlendirmesine öz değerlendirme denir. Öz değerlendirme, bireyin kendi yeteneklerini kendilerinin keşfetmelerine yardımcı bir yaklaşımdır.

- Kendini değerlendirme, öğrencilerin kendi güçlü ve zayıf yönlerini tanımalarına yardım eder.
- Performansının düzeyi hakkında karar vermek için kişisel ya da kişiler arası ölçüt koymada ve öğrencinin motivasyonunun yükselmesinde öğrencilere fırsat verir.
- Kendini değerlendirme ile öğrenci sürecin bir parçası olduğunu hisseder.
- Kendilerine dışardan bakma yetisi gelişir.

Bu tür değerlendirmenin olumsuz yönleri de vardır. Genellikle kendi performanslarını değerlendirirken yanlılığın varlığı göz ardı edilmemelidir. Başlangıçta kendini değerlendirme, öğrencilerin deneyimsizliği nedeniyle yanlılıklara neden olabilir. Yine de öğrenciler daha fazla deneyim kazandıkça aldıkları kararlar daha doğru olacaktır.

Form:4**ÖĞRENCİLERİN ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU**

Bu form kendinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneğe (x) işareti koyunuz.

Adı ve Soyadı:

Sınıfı

:

No:

	Çok iyi	İyi	Orta	Yetersiz
Ödevlerimi planlı bir şekilde yapmak				
Çalışmamı zamanında tamamlamak				
Başkalarının anlattıklarını ve önerilerini dinlemek				
Anlamadığım yerlerde sorular sormak				
Grup arkadaşlarıma çalışmalarında destek olmak				
Çalışmalarım sırasında zamanımı akıllıca kullanmak				
Anlamadığım yerlerde başkalarından yardım almak				

AKRAN DEĞERLENDİRME: Öğrencilerin, arkadaşlarının hazırladığı ödev, araştırma, proje, rapor vb. çalışmalarını değerlendirmesidir. Öğrenciler, arkadaşlarının çalışmalarındaki yeterli düzeylerini değerlendirirken kendilerinin eleştirel düşünme becerileri gelişir. Akran değerlendirme, öğretmene öğrencilerin gelişim ve yeterli düzeyleri hakkında geri bildirim sağlar. Akran değerlendirmede, öğrencilerin yanlış davranışlarını önlemek için ölçütlerin öğrencilere verilmesi yararlı olur.

Örnek: Form 1

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI (PORTFOLYO): Öğrenci ürün dosyası, öğrencilerin bir ya da birkaç alandaki çalışmalarını, harcadığı çabayı, geçirdiği evreleri gösteren, öğrencinin ürünlerinin bir araya getirilmesi ile oluşturulan bir dosyadır. Öğrencinin sınıf içi etkinlikler sırasında yaptığı çalışmalarından, hazırladığı performans ödevlerinden, proje çalışmalarından, beğendiği ve performansını yansıttığına inandıklarını seçmesi sonucunda oluşan öğrenci ürün dosyası, aynı zamanda hem öğretmen hem de öğrenci için bir değerlendirme aracıdır.

Öğrenci ürün dosyasının amacı nedir?

Öğrenci ürün dosyaları birçok amaç için kullanılabilir (Airasian, 1994). Bunlar:

- Öğrencilerin tipik performanslarının kaydedilerek gelecek yıllarda öğretmenlere veri sağlanması.
- Öğrencinin gelişimini kanıtlarla ve daha sağlıklı izlemek
- Ailelere öğrencinin performansını gösteren için örnekler sağlamak ve aileyi öğrencinin eğitimine katmak.

- Öğrencinin öz disiplin ve sorumluluk bilincini geliştirmek ve kendi kendini değerlendirme becerisi kazandırmak
- Bir konu alanında iyi bir performans meydana geldiğinde, öğrencileri bu performans hakkındaki düşüncelerle teşvik etmek, güdülemek.
- Öğretim programında gelişmeye ihtiyaç olan alanları belirlemek.
- Öğrencileri değerlendirmek.

Öğrenci ürün dosyası neleri içerir?

- “İçindekiler” bölümü
- Ön söz, özet ya da öz geçmiş
Burada öğrenci çalışmalarının başlangıçtan o ana kadarki gelişimini anlatır (Öğrenci başlangıçta neredeydi? Bu aşamaya nasıl geldi?).
- Öğretmen tarafından hazırlanan rehber (Öğrencilerin gelişim dosyasının ne olduğunu anlamalarına, kendi gelişim dosyaları için neler yapmaları gerektiğini anlamalarını sağlar.)
- Öğrencilerin ödevleri (ödevlerin geliştirilme sürecindeki bölümleri ile son biçimi)
- Araştırmalar, derlemeler
- Diyagramlar, fotoğraflar, resimler
- Video – kaset, ses kasetleri, CD’ler
- Grup ödevleri ve projeler
- Öğrencilerin mektupları
- Öğretmen kontrol listeleri
- Öğrenci çalışmalarını değerlendirmede kullanılacak puanlama anahtarları
- Her ürünün dosyaya konulmasının gerekçesi (Burada öğrenci kendisi ile ilgili görüşlerini belirtir. Bundan ne öğrendim? Bu çalışmayı neden sakladım? Çalışmayı yaparken beklemediğim nelerle karşılaştım? Benim için bu çalışmanın anlamı nedir? Hangi alanda zayıfım? vb. sorular).

Öğrenci Ürün Dosyasının Hazırlanma Aşamaları

- Öğrenci ürün dosyasının amacının belirlenmesi
- Dosyanın hazırlanması ile ilgili hedefler belirlenmesi
(Örneğin, okuduğunu anlama, yeni veya özgün ürünler oluşturma, yorum yapma, Türkçeyi doğru ve etkili kullanma vb.)
- Öğrenci ürün dosyasında bulunacak çalışmaların seçilmesi
- Öğrenci ürün dosyasındaki çalışmalara ait değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi
- Çalışmalara ilişkin kayıtların tutulması
- Ailelerle iş birliği yapılması

Öğrenci ürün dosyası hazırlama sürecinde öğretmenin yapacakları

- Öğrenci ürün dosyasının sınıfa tanıtılması. Varsa bir örneğinin öğrenciler gösterilmesi.
- Öğrencilere ürün dosyasının bir değerlendirme aracı olduğunun söylenmesi
- Öğrenciye ürün dosyası hazırlamada rehber olacak bir yazı hazırlanması
- Öğrenci ürün dosyalarında nelerin bulunabileceğinin söylenmesi (projeler, araştırmalar, problemler, stratejiler dereceli puanlama anahtarları, yazılar vb.).
- Yapılan çalışmalardan belli dönemlerde en iyi ürünün seçilmesi

- Öğrencilerden, her öğrenme ürünüyle ilgili materyali seçmek için bir gerekçe göstermeleri ve çalışmalarını eleştirmelerinin istenmesi
- Öğrencilere akranlarıyla birlikte ürünlerini paylaşma fırsatı verilmesi
- Her aşamanın nasıl değerlendirileceğinin açıklanması Öğrencilere puanlama konusunda bilgi verilmesi
- Öğretmenlerin öğrenci ürün dosyasıyla ilgili öğrencilere geri bildirimde bulunması. Örneğin, öğrencilerin **güçlü ve zayıf yönlerini** belirten bir yazı yazıp dosyaya eklenmesi

Ürün dosyası çalışması yaptırma sürecinde, öğretmenlerin kullanabileceği form örnekleri ve çalışma takvimi örneği aşağıda verilmiştir. Öğretmenler bunlardan yararlanarak öğrencilerine ürün dosyası hazırlatabilirler.

Öğrenci Ürün Dosyası Çalışma Takvimi (Örnek)

SÜRE	YAPILACAK İŞLER	ÖĞRENCİNİN YAPACAĞI İŞLER	ÖĞRETMENİN YAPACAĞI İŞLER	VELİNİN YAPACAĞI İŞLER
1.-2. haftalar	Ürün Dosyası'nı Tanıma	Ürün Dosyasının neden oluşturulduğu ve nasıl ürün seçileceği konusunda bilgi edinir. Bu ölçütleri yazılı olarak dosyaya koyar.	Ürün Dosyası'nı ve amacını açıklar. Çalışma takvimini tanıtır. En iyi ürünleri seçmek için kullanılacak ölçüt önerileri getirir. Öğrencilere Ürün Dosyası'nı değerlendirme ölçütlerini duyurur (Ek 4). Ürün Dosyası hakkında velilere bilgi verir.	Ürün Dosyası'yla ilgili bilgi edinir.
3.-4.-5. haftalar	1. Ara Döneme Ait Ürünlerin Biriktirilmesi	Öğrenci ürünlerini biriktirir. Biriktirilen ürünlerden bir veya iki tanesini dosyası için seçer. Seçilen her ürün için seçilme gerekçelerini yazar ve öz değerlendirme yapar (Ek 6). Seçilen ürünleri üzerinde eleme ve geliştirme çalışmaları yapar.	Ürün biriktirme sürecini izler. Ürünlerin belirlenen ölçütlere uygun olarak seçilmesine yardımcı olur. Seçilen ürünlerle ilgili öğrencilere dönüt verir (Dönütler yazılı olarak ürüne eklenir.).	Öğrencilerin ürün eleme, geliştirme aşamalarından haberdar olur. Öğrencilerin süreçteki ihtiyaçlarını karşılar.
6.-7.-8. haftalar	2. Ara Döneme Ait Ürünlerin Biriktirilmesi	Öğrenci ürünlerini biriktirir. Biriktirilen ürünlerden 1 veya 2 tanesini dosyası için seçer. Seçilen her ürün için seçilme gerekçelerini yazar ve öz değerlendirme yapar (Ek 6). Seçilen ürünleri üzerinde eleme ve geliştirme çalışmaları yapar.	Ürün biriktirme sürecini izler. Ürünlerin belirlenen ölçütlere uygun olarak seçilmesine yardımcı olur. Seçilen ürünlerle ilgili öğrencilere dönüt verir (Dönütler yazılı olarak ürüne eklenir.).	Ürünlerle ilgili öğrenciye görüş bildirir.
9.-10.-11. haftalar	3. Ara Döneme Ait Ürünlerin Biriktirilmesi	Ürünlerini biriktirir. Biriktirilen ürünlerden 1 veya 2 tanesini dosyası için seçer. Seçilen her ürün için seçilme gerekçelerini yazar ve öz değerlendirme yapar (Ek 6). Seçilen ürünleri üzerinde eleme ve geliştirme çalışmaları yapar.	Ürün biriktirme sürecini izler. Ürünlerin belirlenen ölçütlere uygun olarak seçilmesine yardımcı olur. Seçilen ürünlerle ilgili öğrencilere dönüt verir (Dönütler yazılı olarak ürüne eklenir.).	
12.-13. haftalar	Ürün Dosyası'nın Tamamlanması	Seçilen ürünler için ürün kontrol listesini doldurur (Ek 5). Ürün Dosyası'nın kapağını, içindekiler kısmını hazırlar (Ek 1-2). Dersle ilgili kendisini yansıtacağı bir öz geçmiş yazar (Ek 3). Çalışma sürecini yansıtan bir özet yazar (Ek 8).	Dosya tamamlama süresinde öğrencinin yapacağı işleri hatırlatır ve bunlarla ilgili gerekli açıklamaları yapar. Ürün Dosyasına konulacak örnek sayfalar (Ekler) hakkında bilgi verir.	Öğrencilerin yapacağı işler için uygun ortam hazırlayarak öğrenciye ihtiyaç duyduğu desteği sağlar.
14.-15. haftalar	Ürün Dosyası'nın Sunumu	Sunum yönergesi doğrultusunda dosyasını sunuma hazırlar (Ek 7). Öğretmen ve velinin katılımıyla sunumu yapar.	Ürün Dosyası Sunum Yönergesi'ni hazırlar ve öğrencilere hatırlatır (Ek 7). Sunum için uygun yeri ve zamanı belirler (Hazırladıkları Ürün Dosyalarını tanıtmaları için 5-10 dakikalık sunum yapmaları ya da uygun bir mekanda sergilemeleri sağlar.). Sunuma velinin de katılmasını sağlamak için haber verilir. Öğrencinin dosyasını sunuma hazırlamasına yardım eder. Velinin sunuma katılmaması durumunda yazılı görüşünü almak için dosyayı veliye bir üst yazıyla gönderebilir (Ek 10-11).	Sunuma katılır. Ürün Dosyası'yla ilgili görüşlerini sözlü ve yazılı olarak belirler. Geri bildirim formunu doldurur.
16.-17.-18. haftalar	Değerlendirme ve Geri Bildirimlerin Yapılması	Aldığı geri bildirimlerle ilgili öğretmeni ile görüşme yapar. Ürün Dosyası'nın derecesine/puanına öğretmeniyle birlikte karar verir.	Ürün Dosyası'nı bir değerlendirme ölçeğiyle değerlendirir (Ek 12). Çalışmalarla ilgili güçlü ve zayıf yanlarını belirten bir yazıyla geri bildirimde bulunur. Bu yazı Ürün Dosyası'na eklenir (Ek 9). Her öğrenciyle gelişme sürecinin tartışıldığı ve gelecek için hedeflerin saptandığı yüz yüze görüşmeler yapılabilir. Bu görüşmelerde Ürün Dosyası'nın derecesine/puanına öğrenciyle birlikte karar verilebilir.	Çocuğun en çok hangi ürünü beğendiğini, çocuğun kendini hangi alanlarda geliştirmesi gerektiğini ve ona nasıl yardımcı olabileceğini belirten bir mektup yazar.

Not: Yukarıdaki çalışma takvimi örnek olarak verilmiştir. Uygulamalara bağlı olarak süre ve içerikte değişiklikler yapılabilir. Her Dönemin bitimine 1 ay kala değerlendirme çalışmalarına başlanabilir. Buna göre ürün seçme ara dönemleri dörder hafta da olabilir.

Örenci Ürün Dosyası Örnek Sayfaları

Ek 1

... DERSİ ÜRÜN DOSYAM

Adı :
Soyadı :
Numarası :
Sınıfı :

Ek 2

İÇİNDEKİLER

1.
2.
3.
4.

Ek 3

SOSYAL BİLİMLER DERSİ ÖZ GEÇMİŞİM

Aşağıdaki gibi ya da benzer sorulara cevap olabilecek şekilde düşüncelerinizi yazarak matematikle ilgili öz geçmişinizi oluşturabilirsiniz.

Anahtar Sorular:

- Sosyal bilimler dersinde en çok ilgimi çeken konu nedir?
- Okul dışında sosyal bilimler dersi ile ilgili çalışmalarım nelerdir?
- Sosyal bilimler dersinin hoşlanmadığım yönleri var mı?
- Sosyal bilimler dersinde başka nelerin olmasını isterdim?
- Gelecekle ilgili yapmak istediklerime bu dersin nasıl bir katkısı olabilir?

Ek 4

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASININ GENEL DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Bütünlük:

- Dosyada bulunması gerekenlerin tümünün olması
- Çalışmayı yaparken, diğer derslerden de yararlanılması
- Seçilen ürünlerin yıl boyunca edinilen becerileri yansıtması
- Dosyamın kapağını, kendisini en iyi biçimde yansıtacak şekilde hazırlanması

Tertip ve Düzen:

- Tüm çalışmalar için uygun başlıklar kullanılması
- Çalışmaların içindekiler bölümünde belirtilen sıraya göre dosyalanması
- Tüm çalışma kâğıtlarının temiz ve düzenli olması

Yansıtma:

- Seçilen çalışmaların güçlü yanlarını ve gelişimini yansıtması

Ek 5

ÜRÜN KONTROL LİSTESİ

Çalışmalar	Evet	Hayır
Çalışmanın taslağını hazırladım		
Çalışmayı zenginleştirecek tablo, resim, fotoğraf vb. hazırladım.		
Çalışmamı geliştirme aşamasında öğretmenim, ailem ve arkadaşlarımdan yararlandım. Gerekli ekleme ve çıkarmaları yaptım.		
Çalışmamı yazım ve anlatım kurallarına uygunluğu açısından gözden geçirip gerekli düzeltmeleri yaptım.		
Çalışmamı sunmaya hazır hale geldim.		

Ek 6

ÜRÜN BİLGİLERİ

- Bu çalışmadaki hedefim:
- Çalışmamın aşamaları:
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
- Ürünümü seçme gerekçelerim:
.....
- Bu çalışmamda şunları çok iyi yaptım:
.....
- Çalışmamın şu alanlarında biraz daha gayret gösterebilir ve yardım alabildim:
.....
- Belirlediğim hedefe şu kadar ulaştım:
.....
- Bu çalışma benim şu özelliklerimin gelişimini yansıtıyor:
- Bu çalışmamla ilgili şunları da ürün öz değerlendirme formunda söylemek isterim:
.....

Ek 7

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI SUNUM YÖNERGESİ

1. Sunumunuz için velinizi sınıfa getiriniz.
2. Sunumunuzun içeriğiyle ilgili velinizin de düşüncesini öğreniniz.
3. Çalışmada çok başarılı olduğunuzu düşündüğünüz üç alanı belirleyiniz ve açıklayınız.
4. Geliştirmeniz gereken üç alanı açıklayınız.
5. Gelecek dönem için hedeflerinizi belirleyip açıklayınız.
6. Çalışma sürecindeki gelişim düzeyinizi ve hedefinize ulaşma derecenizi değerlendiriniz.
7. Velinizin dosyanızla ilgili yazılı görüşlerini alınız.

Ek 8

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI ÖĞRENCİ ÖZET FORMU

Bu form ürün dosyanızdaki ürünlerin gelişimi hakkındaki düşüncelerinizi belirtmeniz amacıyla düzenlenmiştir. Bu formu aşağıda düzenlenmiş biçimiyle veya paragraf hâlinde doldurabilirsiniz.
Adı Soyadı: Tarih:
Konu :

Başlangıçtaki dosya	Dosyanın son hâli
Çalışmalarım önce nasıldı?	Şimdi nasıl gidiyor?
Çalışmalarım ne denli açık ve anlaşılırdı?	Çalışmalarım şimdi ne denli açık ve anlaşılır?
Beklentilerim ne denli gerçekçiydi?	Bu konuda şimdi ne düşünüyorum?
Geliştirmeye açık alanlar başlangıçta nelerdi?	Şimdi hangi alanlar geliştirilmeye açık?

Öğrenci Ürün Dosyasıyla İlgili Öğretmenin Kullanabileceği Örnek Formlar

Ek 9

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI ÖĞRETMEN ÖZET FORMU

Adı Soyadı:	Tarih:
Konu:	
Başlangıçtaki dosya	Dosyanın son hâli
Geliştirmeye açık alanlar başlangıçta nelerdi?	Şimdi hangi alanlar geliştirilmeye açık?

Ek 10

VELİ GERİ BİLDİRİM FORMU

Çocuğunuz ürün dosyasını sunduktan sonra, lütfen aşağıdaki soruları yanıtlamaya zaman ayırınız.

1. Bu çalışma çocuğunuzun gelişim sürecini daha iyi anlamanıza yardımcı oldu mu?

2. Bu çalışmanın sunumu sizce etkili olacak biçimde düzenlenmiş miydi?

3. Sizce bu sunum çocuğunuz için değerli bir deneyim oldu mu?

Belirtmek istediğiniz diğer görüşleriniz:

Ek 11

VELİYE YAZILMIŞ ÖRNEK MEKTUP

Sunu Tarihi:
Etkinlik Programı:

1.Çocuğunuzun çalışmalarından en çok hangisini beğendiniz?

2.Çocuğunuz sizce hangi alanlarda başarılı?

3.Çocuğunuza hangi konularda ve nasıl yardımcı olabilirsiniz?

Ek 12

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI DEĞERLENDİRME FORMU

Adı :

Soyadı:

Sınıf :

Yönerge: Aşağıdaki her bir ölçütün ne düzeyde yeterli olduğunu göz önüne alarak dosyayı değerlendiriniz.

ÖLÇÜTLER	Dereceler				
	1	2	3	4	5
1. Çalışmaların içeriğinin tam olması					
2. Çalışmalardaki çeşitlilik					
3. Çalışmaların amaçları karşılaması					
4. Çalışmaların doğruluğu					
5. Dosyanın düzenliliği					
6. Harcanan çabaları gösterme					
9. Yaratıcılığı gösterme					
10. Çalışmaların seçiminde doğru karar verme					
11. Öğrencinin gelişimini gösterme					
12. Kendini değerlendirme					

YORUMLAR/ÖNERİLER:

GÖZLEM: Öğretmenlerin gözlem becerileri ve tuttıkları gözlem kayıtları öğrencilerin sosyal bilimler dersleriyle kazandırılması hedeflenen düşünme becerilerinin gelişimini değerlendirmek için sahip olabilecekleri en iyi araçlardır. Gözlem, öğrenciler hakkında doğru ve çabuk bilgi sağlar. Uygulamada hız ve zaman önemlidir. Öğretmen öğrencilerin;

- Soru ve önerilere verdikleri cevapları,
- Sınıf içi tartışmalara katılımlarını,
- Grup çalışmalarına ve tartışmalarına katılımlarını ve
- Öğretim sürecinde yapılan görevler ve materyallere öğrencinin gösterdiği tepkiyi gözlemler.

Aşağıdaki noktalar, öğretmenlere gözlem yapmada kolaylık sağlayacaktır.

- Ölçütleri koyarken bütün öğrenciler için aynı standartları kullanınız.
- Her öğrenciyi birkaç kez gözlemleyiniz.
- Her öğrenciyi değişik durumlarda ve farklı günlerde gözlemleyiniz.
- Her öğrenciyi değişik özellikler, beceriler ve davranışlara göre değerlendiriniz.
- Yapılan gözlem için değerlendirmeyi, mümkün olduğu kadar gözlemi yaptığınız zaman kaydediniz.

SÖZLÜ SUNUM: Sözlü sunum; konuşma, dil eğitimi, dil sanatları gibi birçok alanda kullanılabilir. Öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri hakkında bilgi sağlar. Sözlü sunumlar öğrencilerin hatırlama, kavrama ve hitap düzeyleri hakkında bilgi toplamak için uygun araçlardır (Haladyna, 1997).

Sözlü sunumlar, kısa cevap gerektiren maddeler (sorular) gibi yapılandırdığımızda, öğrencilerin sahip olduğu bilgiler kısa bir sürede değerlendirilebilir. Bu yolla öğretim süreci içerisinde öğretimin ve değerlendirmenin eşzamanlı yürütülmesi kolaylaşmaktadır. Sözlü sunumların değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarlarının yanında, sergilenecek beceriye göre kontrol listeleri, öz değerlendirme ve akran değerlendirme ölçekleri kullanılır.

KAVRAM HARİTALARI: Kavram haritaları, bilgiyi organize etmek ve sunmak için yapılmış grafiksel araçlardır. Bu araçlar daire ya da bir çeşit kutu içine yazılmış olan kavramları içerir. Kavram haritalarında iki kavram arasındaki ilişki, üzerine ilişkiyi belirleyen ifadelerin yazıldığı doğrularla gösterilir. İlişkiyi belirleyen bağlantı ifadeleri ile iki kavram tamamlanarak anlamlı bir cümle oluşturur (Novak, 1998).

Kavram haritaları;

1. Bir konunun öğretiminde,
2. Öğrenmeyi kolaylaştırmada,
3. Öğrenme sürecini kontrol etmede ve kavram yanılgılarını ortaya çıkarmada,
4. Değerlendirme yapmada

kullanılabilir.

Kavram Haritalarını Değerlendirmek İçin Kullanılabilecek Ölçütler

1. Kavramların uygun şekilde nitelendirilmesi

- Kavramlar, en fazla üç sözcükle temsil edilmelidir.
- Kavramların yerleşimi genelden özele doğru hiyerarşik olarak sıralanmalıdır.

2. Bağlama sözcüklerinin uygun şekilde nitelendirilmesi

- Haritada kavramlarla bağlantılar arasındaki ayırım belirgin olmalıdır.
- İki kavram arasındaki bağlantılar anlamlı olmalıdır.
- İlişkiyi doğru şekilde temsil etmelidir.

3. Kavramların çapraz bağlanması

- En iyi haritalar, kavramlar arasındaki çapraz bağlantıları yeterli ölçüde gösterenlerdir.
- Çapraz bağlantılar, öğrencinin, birbirine bağlı çok sayıda düşünceyi bildiğini gösterir.
- Çapraz bağlantılar, yaratıcılığı ortaya çıkarır.

Kavram Haritalarının Oluşturulma Aşamaları

1. Önceden hazırlanmış bir örneği öğrencilerinize gösteriniz.
2. Bu örnekte kavramların harita üzerinde nasıl birleştiğini sorunuz.
3. Harita üzerindeki çapraz bağlantıların neyi ifade ettiğini gösteriniz.
4. Öğrencilere yeni bir kavram haritası hazırlatmak için, onlardan en çok bildikleri kavramları ya da onlara kısa bir metin verip, metinden çıkardıkları kavramları listelemelerini isteyiniz.(Gerekirse yardım ediniz.).
5. Sonra bu kavramları en genelden daha özele doğru sıralamalarını isteyiniz.
6. Hangi kavramın konuyla en çok ilişkili olduğunu sorunuz ve bunu daire içine almalarını isteyiniz.
7. Öğrencilerin konuyla ilgili en önemli kavramdan daha az önemli olana doğru kavram ilişkisini hazırlamasına fırsat veriniz. Kavram haritalarını oluşturmalarına yardımcı olunuz.
8. Öğrencilerinize, kendi kavram haritalarına dayanan kısa bir hikâyeye yazdırınız.

KISA CEVAPLI MADDELER: Bir kelime, bir sembol ya da en çok birkaç kelime ile cevaplanabilen madde türüne denir. Bu tür maddeler bilgi basamağını ölçmek için uygundur. Öğrenci sorunun cevabını kendisi yazar. Kısa cevaplı maddeler iki türdür. Birisi soru cümlesi, diğeri eksik cümle tipindedir.

Bu Maddelerin Yazımında Dikkat Edilecek Bazı Esaslar

1. Sorunun ifadesi belirsiz olmamalıdır.
2. Her soru, ölçülmesi planlanan bir kazanımı yoklamalıdır.
3. Sorunun cevabı kesin olmalıdır.
4. Bir sınavdaki sorulardan bazıları başka sorulara ipucu olmamalıdır.
5. Soru cümlesi, cevaplayıcının tanıdığı bir kaynaktan aynen alınmamalıdır.
6. Her soru için bırakılan boşluk aynı uzunlukta olmalıdır.
7. Bir sorunun ifadesinde, sorunun cevabının bulunmasında işe yarayacak ipuçları verilmemelidir.

ÇOKTAN SEÇMELİ MADDELER: Çoktan seçmeli bir madde, kök ve seçeneklerden oluşur. Kök, kazanımın ifade edildiği veya sorunun sorulduğu kısımdır. Seçenekler de öğrencinin önüne konulan muhtemel cevaplardır. Öğrenciye yöneltilen sorunun cevabı genellikle üç ya da dört başka cevapla birlikte verilir. Öğrenciden istenen,

doğru cevabı, verilenler arasından seçip işaretlemesidir. Bu maddeleri, öğrencilerin yaratıcılığını ve yazma becerilerini ölçmek amacıyla kullanamayız. Daha çok bilgi, zihinsel beceriler ve yeteneklerin llmesinde kullanılırlar. Fiziksel beceriler ve yeteneklerin llmesinde kullanılmazlar.

oktan Seçmeli Maddelerin Yazılmasında Dikkat Edilecek Bazı Esaslar

1. Madde kökünde tek ve temel bir fikir olmalıdır.
2. Her madde karmaşık davranış, beceri zincirleri yerine, yalnızca bir tek zihinsel beceri üzerine odaklanmalıdır.
3. Madde kökü olabildiğince açık seçik ifade edilmiş olmalıdır.
4. Madde kökünde gereksiz açıklamalardan ve ifadelerden kaçınılmalıdır.
5. Kökte seçeneklere ipucu veren ifadeler kullanılmamalıdır.
6. Seçenekler anlam ve dil bilgisi bakımından kökle uyumlu olmalıdır.
7. Seçeneklerin tümü ifade, gramer ve konu bakımından homojen bir grup oluşturmalıdır.
8. Seçeneklerin uzunlukları birbirine yakın olmalıdır.
9. Cevapları kişilere göre değişebilecek sorulardan kaçınılmalıdır.
10. Tuzak niteliğinde olan sorulardan kaçınılmalıdır.
11. eldiricilerin doğru cevaba yakınlığı arttıkça maddenin güçlüğü de artar.
12. Seçeneklerin sıraya konulabileceği maddelerde, bunların seçeneklere yerleştirilmesi belli bir sırada olmalıdır.
13. “Yukarıdakilerin hepsi” seçeneği dikkatli kullanılmalıdır (Bu seçenek, maddedeki bütün seçeneklerin birbirine çok benzer olduğu hallerde kullanılabilir.).
14. “ Yukarıdakilerin hiç biri” seçeneği doğru cevap olarak kullanılmamalıdır.
15. Seçenek sayısı testin hitap ettiği ğrenci düzeyine uygun olmalıdır. Örneğin, nc sınıfta  seçenekli; dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda dört; orta ğretim düzeyinde ise beş seçenekli olması önerilir.
16. Seçenekler birbirinden bağımsız olmalı, biri diğerlerini içerir özellikte olmamalıdır.
17. Bir testteki bütün maddelerin seçenek sayıları aynı olmalıdır.

EŞLEŞTİRMELİ MADDELER: İki grup halinde verilen ve birbirleriyle ilgili olan bilgi öğelerinin, belli bir açıklamaya göre eşleştirilmesini gerektirir. Kim?, ne?, nerede? gibi soruların cevabını oluşturan olgusal bilgilerin llmesinde daha kullanışlıdır.

Eşleştirmeli Maddelerin Yazımında Dikkat Edilecek Bazı Esaslar

1. Eşleştirme madde grubunda yet alan öncüller listesi ile cevaplar listesinin her biri benzeşik olmalıdır.
2. Bir eşleme takımında öncüllerle cevaplar eşit sayıda olmamalıdır.
3. Cevap listesi, bir kelime listesi ise alfabetik; rakam, sayı, tarihten oluşuyorsa büyüklük sırasına göre düzenlenmelidir.
4. Eşleştirme için iyi bir yönerge yazılmalıdır.

UZUN CEVAPLI MADDELER: Bu tip maddelerde, öğrencilere bir ya da birkaç soru verilip bunlara belli bir sürede yazılı cevap vermesi istenir.

Bu Maddelerin Yazılmasında Dikkat Edilecek Bazı Esaslar

1. Her madde değişik yorumlara açık olmayacak biçimde açık ve anlaşılır bir dille yazılmalıdır.
2. Maddelerin başında, cevaplama işlemine ilişkin hususları açıklayan bir açıklama bölümü belirtilmelidir.
3. Maddeler ders kitaplarından ve diğer okuma kaynaklarından aynen alınmamalıdır.
4. Maddeler birbirinden bağımsız olarak cevaplandırılmalıdır.

İki türü vardır:

a. Sınırlı Cevap Maddeleri: Bu tip maddelerde verilecek cevabın niteliğine, uzunluğuna ve örgütlenmesine ilişkin bazı sınırlamalar konulur (... üç neden belirleyin, iki benzerlik yazın gibi).

b. Açık Uçlu Maddeler: Bu tip maddelerde cevabın içeriği, niteliği ve uzunluğu açısından cevaplayıcı serbest bırakılır. Yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, analiz sentez ve değerlendirme becerilerinin ölçülmesinde kullanılabilirler.

- Açık uçlu maddelerde, şans başarısı faktörü ortadan kalkar.
- Öğrencinin düşüncelerini organize etmesine olanak sağlar.
- Öğrencinin yaratıcılığını ortaya koymasına imkân verirler.

Açık uçlu soruların değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılır. Her soru için değerlendirme ölçütleri belirlenir

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİC): Öğrencinin gerçekleştirdiği bir çalışmaya ilişkin performansını, belirlenen ölçütler bakımından yeterliden yetersize doğru belirleyen puanlama anahtarıdır. Herhangi bir çalışmanın puanlanması için geliştirilmiş ölçütleri içeren bir araçtır.

Dereceli Puanlama Anahtarı Kullanmanın Nedenleri

- Öğrencinin sergilediği/gösterdiği performansındaki eksikler, düzeltilmesi gereken yanlar konusunda geribildirim elde etmeyi sağlar (Moskal, 2000).
- Öğrencilerin çalışmalarının üst düzey bilişsel (zihinsel) beceri niteliğinde olup olmadığına karar vermemize yardımcı olur (Goodrich).
- Dereceli puanlama anahtarı öğretmenlerin öğrencileri değerlendirmek için harcadıkları süreyi azaltır (Goodrich).
- Öğretmenin, öğrencisinin çalışmasını değerlendirirken daha nesnel olmasını sağlar
- Öğrencilere bir ödevi tamamlarken kendi performanslarını değerlendirebilecekleri standartlar ve ölçütler sağlar.

Dereceli Puanlama Anahtarı Geliştirme Aşamaları

- Ölçeğin ne amaçla geliştirileceğini belirleyin.
- Yeterlik düzeylerine karar verin.
- Ödevin ölçmeye çalıştığı davranışlar, ürünler ya da becerilerin anahtarını oluşturun.
- Davranış, ürün ya da her bir becerinin yeterlik düzeyi için kısa ölçütler yazın. Burada önemli olan düzeyler arasında ölçütleri iyi ayırt edebilmektir. Beceriler hangi düzeyde olursa, bir alt veya üst ölçüte ait olabilir.
- Kullanılacak ölçeğin taslağının hazırlanmasıdır.

Dereceli puanlama anahtarı ilk olarak “Bütüncül” ve “Analitik” olarak iki grupta incelenebilir.

Bütüncül Dereceli Puanlama Anahtarı: Genel olarak belli bir yetenek öğelerine ayrılmadan bir bütün olarak puanlanıyorsa bu holistik (bütüncül) puanlama olmaktadır (Haladyna, 1997). Bütüncül dereceli puanlama anahtarı, ürünlerdeki veya çalışmadaki nitelikler hakkında genişçe hükümlere dayanmaktadır (Moskal, 2000; 2003).

PUAN	ÖLÇÜTLER
4	Konuyu tümüyle iyi anladığını gösterdi. Konuyla ilgili öne sürülen düşünceler mantıklı gerekçelerle desteklendi. Konuyu farklı örneklerle açıkladı. Olaylar arasında farklı bağlantılar kurdu. Konuyla ilgili çelişkili açıklama yapılmadı.
3	Konuyu anladığını gösterdi. Konuyla ilgili öne sürülen düşünceler mantıklı gerekçelerle desteklendi fakat yeterli değildi. Yazılı açıklamalar yeterliydi.
2	Konunun çoğunu anladığını gösterdi. Konuyla ilgili öne sürülen düşünceler desteklendi fakat yeterli değildi. Anlatımda çelişkili açıklamalar yapıldı.
1	Konunun birazını anladığını gösterdi. Örnekler yeterli değildi. Önemli eksikler vardı.

Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı: Burada önce performans veya ürünün parçalarının ayrı ayrı puanlanmasını, sonra da bu puanları toplayarak toplam puanın hesaplanmasını gerektirir. Analitik puanlama anahtarı belli bir yeteneği öğelere ayırıp her öğe için ayrı bir bütüncül anahtar geliştirmekle oluşturulmaktadır. Analitik anahtarın öğrencilerin eksiklerini tanımları ve düzeltmeleri açısından faydaları çoktur. Analitik puanlama anahtarları iyi tanımlanmış ve detaylı anahtarlardır (Haladyna, 1997; Moskal, 2000).

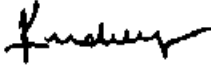
KAYNAKLAR

- Airasian, P.W. (1994). **Classroom assessment (second edition)**. McGraw – Hill, Inc.: NY.
- Baykul, Y. (1999). **İlköğretimde ölçme ve değerlendirme**. MEB Yayınları
- Goodrich, A. H. **Understanding rubrics**. <http://learnweb.harvard.edu/alps/thinking/docs/rubricar.htm>
- Haladyna, T.M. (1997). **Writing test items to evaluate higher order thinking**. Allyn and Bacon: Boston
- Kubiszyn, T. ve Borich, G. (2003). **Educational testing and measurement: classroom application and practice**. John Wiley & Sons, Inc. USA
- Levstik, L. S. ve Barton, K. C. (2001). **Doing history: investigating with children in elementary and little school**. Lorens Erlbaum Assotation Publisher (Second Edition). New Jersey
- Moskal, B. M. (2000). **Scoring rubric: what, when and how?** Pratical Assessment, Research & Evaluation. <http://ericae.net/pare/getvn.asp?v=7&n=3>
- Novak, J.D. (1998) **Learning, creating, and using knowledge: concept maps as facilititive tools in schools corporations**. Lawrence Erlbaum Associates Publisher. New Jersey
- Turgut, F. (1987). **Eğitimde ölçme ve değerlendirme metotları**. Saydam Matbaacılık (5. Basım). Ankara.
- Yıldırım, C. (1999). **Eğitimde ölçme ve değerlendirme**. ÖSYM Yayınları (4. Basım). Ankara

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

SAYI: 159	TARİH: 02.10.2007	KONU: Sosyal Bilimler Lisesi 11. Sınıf Sosyoloji Dersi Öğretim Programı
ÖNCEKİ KARARIN		
SAYI:	TARİH:	

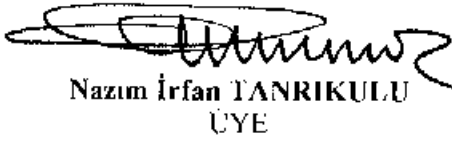
Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 16/08/2007 tarihli ve 8992 sayılı teklif yazıları üzerine Kurulumuzda görüşülen Sosyal Bilimler Lisesi 11. Sınıf Sosyoloji Dersi Öğretim Programının 2007-2008 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
Kurul Başkanı

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

Nazım İrfan TANRIKULU
ÜYE

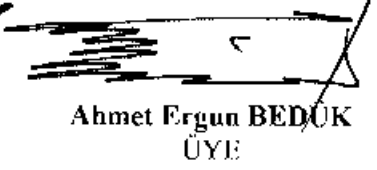
Ömer ÖZCAN
ÜYE

Füsün KÖKSAL
ÜYE

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

İbrahim BÜKEL
ÜYE

Hüseyin Alp BOYDAK
ÜYE

Dr. Muhammed YILDIZ
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Merdan TUFAN
ÜYE

(Raporlu)
Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ
ÜYE

Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
ÜYE

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Orta Öğretim Genel Müdürlüğü

SOSYAL BİLİMLER LİSESİ
SOSYAL BİLİMLER DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(11. SINIF)

**SOSYAL BİLİMLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GELİŞTİRME
ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU**

Koordinasyon

Medine KARAPINAR

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Üyeler

Dr. Vahap ÖZPOLAT

Talim ve Terbiye Kurulu Başkan Yardımcısı

Ertan ÖZCAN

Felsefe Grubu Öğretmeni

Gülten EROĞLU

Felsefe Grubu Öğretmeni

Berna SERDAR

Program Geliştirme Uzmanı

Seher ULUTAŞ

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	XI. SINIF AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p> <p>Toplumsal kurumlar ile ilgili olarak öğrenciler;</p> <p>A.1 Toplumsal kurum ile toplumsal kurumun maddi ve manevi unsurlarını analiz eder.</p> <p>A.2 Toplumsal kurumlara örnekler verir.</p> <p>A.3 "Toplumsal kurum" ile "Toplumsal örgüt" kavramlarını ayırır eder.</p>	<p>Toplumsal yapının bileşenleri: Toplumsal kurumlar.</p> <p>İnsanların maddi manevi ihtiyaçlarının nasıl karşılandığını sınıf ortamında öğrenciler tartışır. Tartışma sonunda belirli bir alana ilişkin ihtiyaçların, o alana ilişkin davranış kurallarını oluşturduğu fikrine varılır. Buradan yola çıkarak sosyal kurumların neler olduğu buldurulur. Öğrencilerden herhangi bir sosyal kurum üzerinde, kurumun maddi manevi öğelerini göstermeleri istenir. Sonuçlar tahtada değerlendirilerek sosyal kurumlara ilgili, sosyal ilişki ve sosyal kurumun temel görevlerini gösteren tablo hazırlanır. Bir sosyal kurum içindeki insanların görevleri, yetki ve sorumlulukları, statü ve rolleri nasil ve neye göre belirlendiği öğrencilere soru – cevap şeklinde buldurulur. Örgütlerin kurumların içinde yer aldığına dikkat çekilerek toplumsal kurumdaki farklı yanları belirtilir. (A.1.2 ve 3)</p>	<p>{1} Toplumsal kurum kavramı açıklanırken toplumsal yapı ve kültür ilişkileri dikkate alınır, bunlar arasındaki bağlar kurulur, temel sosyal kurumlar işlenirken burada kurulan bağların korunduğu vurgulanır. (A.1. Kazanım)</p> <p>[1] Tüm toplumsal kurumların bir işlevi olduğu işlevi olmayan sosyal bir kurumdan söz etmenin mümkün olmadığı belirtilir. (A.2. Kazanım)</p>	

☑ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlemleri formu, eşleştirme tipi testler, kullanılarak değerlendirme yapılabilir.

ALTI ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p>	<p>Aile kurumu ile ilgili olarak öğrenciler;</p>		<p>[1] Ailenin sosyolojik açıdan önemli bir kurum olduğu, aile ve akrabalık anlayışında tarih boyunca farklılıklar görüldüğü aile yapısı arasında ilişkiler kurularak belirtilir. (B 1. Kazanım)</p>
	<p>B.1 Sosyal bir kurum olarak ailenin yapısını analiz eder.</p> <p>B.2 Tarihsel süreç içinde ailenin temel işlevlerini değişim ve süreklilik açısından değerlendirir.</p>	<p>Değişen aile.</p> <p>🔍 Öğrencilerden çabamızdaki bir aile ile geçmişteki bir ailenin nasıl yaşadıklarına ilişkin bir araştırma yapmalarını isteriz. Aileler yapı ve ilişkiler ve temel işlevler açısından karşılaştırılır. Hangi değişimlerin meydana geldiği ve bu değişimlerin nedenleri tartışılarak buldurulur. Tartışma sonucunda üzerinde uzlaşılan noktalar maddeleştirilir. (B 1. ve 2.)</p>	<p>[1] Aile içi dayanışmanın hem birey hem de aile birliği açısından önemi vurgulanır. (B 1. Kazanım)</p> <p>[2] Günümüz ailesinin yapısal özelliklerinin ve akrabalık anlayışının geçmişteki aile ve akrabalık anlayışından farkı vurgulanır. (B1. Kazanım)</p> <p>☑ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	XI. SINIF AÇIKLAMALAR
	<p>B.3 Toplum yapısında meydana gelen değişimlere bağlı olarak aile yapısının da değişebileceğini yorumlar.</p>	<p>Etkilenen aile. 17 Ağustos 1999 yılında ülkemizde meydana gelen depremin aileleri nasıl etkilediği sınıfta tartışılır. (B 3.)</p> <p>Aile evlilikle kurulur. Öğrenciler sosyal yaşam içinde karşılaştıkları evlilik biçimlerini örneklerdirerek evlilik biçimlerine ait sınıflandırmayı şema ile gösterirler. Farklı toplumlarda, bizim toplumumuzda ve farklı zamanlarda evlilik olgusunun ne olduğu sınıf içerisinde öğrencilerle tartışılır. (B 4.)</p>	<p>[1] Tarihsel süreçte eski aileleri ayakta tutan ekonomik, dinsel ve eğitsel işlevlerin günümüz ailesinde de sürdürüğü belirtilir ancak bunlardan bazılarının temel işlev olmaktan çıkmış, bazılarının da önemli ölçüde zayıfladığı belirtilir. (B 2.Kazanım)</p>
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p> <p>B.4 Toplumsal yapı ile evlilik biçimleri arasındaki ilişkiyi analiz eder.</p> <p>B.5 Aile biçimlerini sınıflandırıp özellikleri açısından karşılaştırır.</p>	<p>Bütün aileler toplumumuzun temeli. Öğrenciler yaşam içinde gördükleri ailelere örnekler vererek aile biçimlerini bulurlar. Aile biçimlerinden bir tanesinin bireyleri arasındaki ilişkiler rol kartları ile canlandırılır diğer ailelerin ilişkileri hakkında fikir yürütürler. (B 5.)</p>	<p>[1] Evlilik biçimlerinde belirtilen evliliklerin dışında da örneklerin olabileceği de vurgulanır. Ör: (levirat=kayın alma) Sororat=baldez alma) (B 4. Kazanım)</p>	<p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, proje değerlendirmesi, eşleştirme tipi testler. kullanılarak değerlendirme yapılabilirsiniz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p> <p>B.6 Boşanmanın aile bireyleri üzerindeki etkilerini değerlendirir.</p>	<p>Boşanmadan ailenin bütün bireyleri etkilenir.</p> <p>👤 Öğrencilerden evlenip boşanmış olan kadın ve erkeklerle ilgili bir araştırma veya röportaj yaparak bunların ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal, dinsel ve benzeri nedenlerin boşanmaları üzerinde nedeni etken olduğu, kadının ve erkeğin varsa çocuklarını nasıl etkilediği, şimdiki yaşamlarından memnun olup olmadıkları not alınarak sunufla sunulur ve tartışılır. TÜİK'in boşanma ile ilgili istatistikleri yorumlanır. (B.6.)</p>	<p>[1]Boşanmanın aile kurumu kadar eski bir olgu olduğu vurgulanır günümüz toplumlarında boşanmanın evlenmekten daha zor olduğu çünkü boşanmada eşlerin isteğinin artık yetmediği devletin kararının da gerekli olduğu açıklanır. Bunun nedeninin boşanmanın tüm toplumu ilgilendiren bir olgu sayması olduğu belirtilir. (B.6.Kazanım)</p> <p>📖 Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz.</p>	<p>[1] Uyan</p> <p>🔄 Ders içi ilişkilendirme</p> <p>📌 Diğer derslerle ilişkilendirme</p> <p>📊 Ölçme ve değerlendirme</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE

KAZANIMLAR

B.7 Geçmişten günümüze kadının aile ve toplum içindeki rolünü, değişim ve süreklilik açısından değerlendirir.

B.8 Atatürk'ün kadın haklarına verdiği önemi kavrar.

ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

Kadın olgusunu tartışıyoruz.

☛ Geçmiş, bugün ve gelecekteki kadını anlatan tarihi ya da edebi eserlerden örnekler toplanması öğrencilerden istenir. Dönemin şartları içinde kadının toplumdaki yeri, aile içindeki yeri, çalışma hayatındaki yeri örnekler üzerinde tartışılır. Türk toplumunda kadının sosyal hayattaki yerine ilişkin yapılan düzenlemeler nelerdir? Sorusu öğrenciler tarafından cevaplandırılarak düzenlemelere ilişkin örnekler kadın haklarının gelişimi açısından yorumlanır. Değişik ülkelerde kadınların sahip oldukları sosyal, ekonomik, siyasi hakları ülkemizdeki kadın hakları ile karşılaştırarak yorumlanır. (B 7.)

Kadının toplumdaki yeri.

☛ Medeni kanun incelenerek, görsel ve yazılı materyallerden kadına yönelik haberler toplanır. Atatürk'ün Türk Kadınına tanıdığı haklar çerçevesinde kadının sosyal hayat içerisindeki yerini ve gelişimini anlatan pano hazırlanır.(B 8.)

XI. SINIF

AÇIKLAMALAR

[1]Tarih boyunca kadının toplumsal yeri anlatılırken, cumhuriyet döneminde kadına verilen haklar ve bunların kullanımını arastırma ilişkisi kurulur.Bu dönem kadını haklar açısından batı toplumlarındaki kadınlarla karşılaştırılır. (B 7.Kazanım)

[1] Medeni Kanun'un kadına tanıdığı sosyal, siyasal ve ekonomik haklara kanıtlar gösterilir. (B 8.Kazanım)

[1] Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz.

TOPLUMSAL KURUMLAR

☛ Sanat-Okul içi etkinlik

☛ Okul dışı etkinlik

[1] Uyarı

↻ Ders içi ilişkilendirme

☐ Diğer derslerle ilişkilendirme

] Ölçme ve değerlendirme

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI: SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p>	<p>Eğitim kurumu ile ilgili olarak öğrenciler;</p> <p>C.1 Eğitimle ilgili temel kavramları birbirinden ayırt eder.</p> <p>C.2 Eğitimin amacını ve işlevlerini bireysel ve toplumsal açıdan kavrar.</p> <p>C.3 Eğitim kurumunun diğer sosyal kurumlarla olan ilişkisini açıklar.</p>	<p>Eğitim- öğretim- öğrenim.</p> <p>Öğrencilere eğitimle ilgili beyin fırtınası yaptırılarak akıllarına gelen kavramlar tahtaya yazılır. Bu kavramlardan bir şema oluşturularak günlük hayatta kullanılan anlamı ile bilimsel anlamları karşılaştırılır. Şema üzerinde kavramlar arası ilişkiler ve eğitim türleri gösterilerek aralarındaki fark ortaya konulur. (F.1.)</p> <p>Eğitim şartı</p> <p>Öğretmen öğrencilerden “eğitim insanlar için neden önemlidir?” sorusunu tartışmalarını ister. Tartışmanın sonuçları bireysel ve toplumsal açıdan değerlendirilir. (C.2.)</p> <p>Eğitim reformu.</p> <p>Öğrencilerden eğitim reformunu gerçekleştirmiş bir toplum hakkında araştırma yapmaları istenir. Reform öncesi ve reform sonrası ülkenin durumu karşılaştırılarak eğitimde meydana gelen değişmelerin sosyal yapıya etkilerini yorumlamaları istenir. (C.3.)</p>	<p>[1] Eğitimle ilgili özgün, yaygın ve uzaktan eğitim kavramları vurgulanır. (C.1. Kazanım)</p> <p>[1] Eğitim ile toplum arasındaki ilişkiyi inceleyen bilim dalının eğitim sosyolojisi olduğu vurgulanır. (C.2. Kazanım)</p> <p>[1] Eğitim kurumu ile diğer toplumsal kurumlar arasında karşılıklı bir ilişkinin olduğu vurgulanır. (C.3. Kazanım)</p> <p>Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabiliriz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI: SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	<p>Eğitimde fırsat eşitliği.</p> <p>☞ Öğrencilere aynı yaşta olan çocukların ve gençlerin eğitimden eşit olarak yararlanıp yararlanmadığı sorularak bir tartışma ortamı oluşturulur. Fırsat eşitliğini engelleyen etmenler tahtaya yazılarak örnekler verilir. (C 4.)</p> <p>Eğitim ile ilgili sorunlar.</p> <p>☞ Öğrencilerden eğitim sistemimizle ilgili bir araştırma yapmaları istenir. Araştırma sonuçları sınıfta sunulur. Farklı toplumlarda ortaya çıkan eğitim ile ilgili sorunların aynı özelliğe sahip olup olmadığını tartışılır. Eğitim sorununu çözmek için bir beyin fırtınası yaptırılır. Ortak noktalar tahtaya yazılır. Atatürk'ün eğitimle ilgili sözlerinden örnekler verilir. (C 5. ve 6.)</p> <p>C.4 Eğitimde fırsat eşitliğinin gerekliliğini sosyolojik açıdan analiz eder.</p> <p>C.5 Toplumsal etmenlerden hareketle eğitim sorunlarını açıklar.</p> <p>C.6 Atatürk'ün eğitim konusundaki görüşlerinden hareketle Türk Eğitim Sistemini yorumlar.</p>		<p>[1] Toplumun bütün kesimlerinin eğitim hakkından yararlanmasının toplumsal gelişme açısından önemi vurgulanır.(C 4. Kazanım)</p> <p>[1] Eğitim yaşanan sorunlarının toplumlarda yaşanan diğer sorunlardan bağımsız olmayacağı vurgulanır.(C 5. Kazanım)</p> <p>[1] Atatürk'ün eğitime verdiği önem vurgulanır.(C 6. Kazanım)</p> <p>☞ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabiliriniz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ
ÜNİTE

KAZANIMLAR

Ekonomi kurumunun yapısı ile ilgili olarak öğrenciler;

D.1 İnsan ihtiyaçlarının çeşitliliğinden yola çıkarak ekonominin toplumsal yaşam üzerindeki etkisini irdeler.

D.2 Mal kavramını, elde ediliş ve kullanılış biçimlerine göre sınıflandırır.

ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

İşte ihtiyaç listem

Öğrencilerden kendileri için bir ihtiyaç listesi hazırlamaları istenerek bu ihtiyaçları önem sırasına göre sıralamaları istenir. Bu sıralamalar tahtaya yazılır. Sıralamalardaki farklılıkların nedenleri tartışılarak bireyin ihtiyaçlarının farklılıklarından toplumlarından ihtiyaçlarının farklı olabileceğine varılır. İhtiyacın ekonomideki karşılığı olan mal kavramının çeşitli örneklerden yola çıkarak buldurulup bir şema hazırlanır.(D 1. ve2.)

XI: SINIF
AÇIKLAMALAR

[!] Ekonominin; sınırsız ihtiyaçlarla sınırlı kaynaklar arasında denge kurma çabası olduğu belirtilerek, ihtiyaçların hangi açılardan sınırsız, hangi açılardan sınırlı olduğu vurgulanır. İhtiyaçla ekonomik ihtiyaç ayrımı gösterilir. (D 1. Kazanım)

[!] Toplumlara kültürlere hatta kişilere göre rasyonelliğin farklı anlamlar taşıyabileceği belirtilir.(D 1. Kazanım)

Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, eşleştirme tipi testler kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz.

Simf-okul içi etkinlik

Okul dışı etkinlik

[!] Uyar:

Ders içi ilişkilendirme

Diğer derslerle ilişkilendirme

Ölçme ve değerlendirme

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOJİ

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	XI: SINIF AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p> <p>D.3 Ekonominin temel unsurlarına ait olan kavramları açıklar.</p>	<p>Ekonominin şeması.</p> <p>📌 Öğrencilerden ekonominin temel unsurları hakkında araştırma yapmaları istenir. Sınıfta ekonominin temel unsurları ile ilgili beyin fırtınası düzenlenir. Bulunan kavramlar şema haline getirilerek, kavramların anlamı, benzerlikleri ve farkları sokratik sorgulama tekniği ile (sorular sorarak doğru cevapları öğrenciye buldurma tekniği) buldurulur. Üretim-yatırım- tasarruf-millî gelir- toplumsal dayanışma ilişkisini tartışurlar. (D 3.)</p> <p>Ekonomi kavramlarını birbirine karıştırmayalım.</p> <p>📌 Cumhuriyet tarihinden bu yana uygulanan ekonomik politikaların sonucu olarak yapılan devaluasyon ayarlamalarının toplumsal yaşama etkilerini araştıran öğrenciler sonuçları sınıfta sutarak ekonominin temel unsurlarına ait kavramlar arasındaki farkları bulurlar.(D 3.)</p>	<p>[1] Enflasyon, deflasyon, devaluasyon ve revallasyon gibi kavramlar açıklanır.(D 3. Kazanım)</p> <p>[1]Enflasyonun yol açtığı toplumsal sonuçlar ve enflasyonun nedenleri açıklanır. (D 3. Kazanım)</p> <p>[1]Sanayileşmenin gelişmesiyle birlikte, bir iş kolunda üretimin farklı kısımlara ayrıldığı belirtilir ve bunun sonuçları sezdirilir.Bu çerçevede “yabancılaşma”nın ve “uzmanlaşma”nın anlamını açıklanır. Uzmanlaşmanın sonucu bireylerin eğitimin önem kazandığı belirtilir. (D 3. Kazanım)</p> <p>📌 Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabiliriniz.</p>	<p>[1] Enflasyon, deflasyon, devaluasyon ve revallasyon gibi kavramlar açıklanır.(D 3. Kazanım)</p> <p>[1]Enflasyonun yol açtığı toplumsal sonuçlar ve enflasyonun nedenleri açıklanır. (D 3. Kazanım)</p> <p>[1]Sanayileşmenin gelişmesiyle birlikte, bir iş kolunda üretimin farklı kısımlara ayrıldığı belirtilir ve bunun sonuçları sezdirilir.Bu çerçevede “yabancılaşma”nın ve “uzmanlaşma”nın anlamını açıklanır. Uzmanlaşmanın sonucu bireylerin eğitimin önem kazandığı belirtilir. (D 3. Kazanım)</p> <p>📌 Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabiliriniz.</p>

📌 Sınıf-okul içi etkinlik

📌 Okul dışı etkinlik

[1] Uyarı

🔄 Ders içi ilişkilendirme

📌 Diğer derslerle ilişki: İletişim

📌 Ölçme ve değerlendirme

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI: SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p> <p>D.4 Ekonomik sistemler hakkında bilgi edinir.</p> <p>D.5 Atatürk'ün ekonomik sistemlerle ilgili görüşlerine örnekler verir.</p>	<p>Ekonomiden sorumlu devlet bakayım.</p> <p>Öğretmen, öğrencilere “ekonomiden sorumlu bakan olsaydınız ekonomi ile ilgili hangi düzenlemeleri yapar veya ekonomik politikanızı neye göre belirlerdiniz?” sorusu bir araştırma konusu olarak verir. Araştırma sonuçları sınıfa sunularak üretim – tüketim – bölüşümün hangi başat faktörlere göre belirlendiği ortaya konularak ekonomik sistemler buldurulur ve aralarındaki fark ve benzerlikler belirtilir. (D 4.)</p> <p>Ekonomik politikalar çok önemlidir.</p> <p>Ekonomi dergileri yayımları, gazete makalelerindeki ekonomi haberleri taranarak hükümetin ve devletin izlediği ekonomik politikalar yorumlanır ekonomik sistemler ve türleri buldurulur. Aralarındaki farkları bulunmaları istenir.(D 4.)</p> <p>Ekonomi alanında “devletçilik” ve “liberalizm”.</p> <p>Gruplara ayrılan öğrenciler cumhuriyetin ilk yıllarında hayata geçirilen ekonomik alanlardaki faaliyetler ve bu yıllarda önem kazanan sanayi kolları hakkında araştırma yaparak sonuçları proje olarak sınıfa sunarlar. Öğrenciler cumhuriyetin ilk yıllarındaki ekonomik gelişim ile günümüz Türkiye 'sinin ekonomik gelişimini karşılaştırarak yorumlarlar. (D 5.)</p>	<p>[1] “Hangi mallar ne miktarda üretilecek, mallar hangi yöntemlerle üretilecek, mallar kimin için üretilecek” Bu üç temel sorunun farklı cevaplarının ekonomik sistemleri oluşturduğu belirtilir. (D 4. Kazanım)</p> <p>Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlüm formu, proje değerlendirme, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu, grup olarak değerlendirme yapabilirsiniz.</p>	<p>[1] Öğrene ve değerlendirme.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI: SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>Öğrenciler hukuk kurumu ile ilgili olarak;</p> <p>E. 1 Toplumsal düzen açısından hukukun önemini kavrar.</p> <p>E. 2 Hukukla ilgili temel kavramları birbirinden ayırt eder.</p> <p>E. 3 Hukuk kurallarının toplumsal ihtiyaçlara göre değişebileceğini analiz eder.</p>	<p>Hukukun üstünlüğü tartışılmaz.</p> <p>Öğretmen öğrencilere "toplumsal düzeni sağlamada yazılı kurallar mı yazısız kurallar mı etkilidir?" sorusunu sorarak bir tartışma ortamı sağlar. Tartışmanın sonucu değerlendirilip hukukla ilgili kavramlar öğrencilere sorulur. Cevaplar bir şema halinde tahtaya yazılarak aralarındaki fark öğrencilere buldurulur.(E. 1. ve 2.)</p> <p>En üstte anayasa.</p> <p>Öğrencilerden herhangi bir yasa, tüzük ve yönetmelik getirmeleri istenir. Bunlar sınıfta incelenir. Ortak noktaları tahtaya yazılarak diğer yazısız kurallardan farklı tarafları tahtaya yazılır. Öğretmen 1961 Anayasası ile 1982 Anayasası'nın aynı konularla ilgili maddelerini karşılaştırır. Aralarındaki farkların nedenleri sorulur. Geçmişe ait hukuk kuralları ile yönetiminin sakıncalarını tartışılır. (E. 3. ve 4.)</p>	<p>[1] Toplum ile hukuk arasındaki ilişkiyi inceleyen bilim dalının hukuk sosyolojisi olduğu ve toplumsal düzen açısından yazılı kuralların önemli vurgulanır Hukuk kurallarının özelliklerini açıklanır. (E. 1. 2 Kazanım)</p> <p>[1] Hukuk kurallarının toplumsal koşullara göre değişebileceği vurgulanır.(E.3.Kazanım)</p> <p>Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilirsiniz.</p>	<p>[1] Toplum ile hukuk arasındaki ilişkiyi inceleyen bilim dalının hukuk sosyolojisi olduğu ve toplumsal düzen açısından yazılı kuralların önemli vurgulanır Hukuk kurallarının özelliklerini açıklanır. (E. 1. 2 Kazanım)</p> <p>[1] Hukuk kurallarının toplumsal koşullara göre değişebileceği vurgulanır.(E.3.Kazanım)</p> <p>Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilirsiniz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ**XI: SINIF**

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TOPLUMSAL KURUMLAR	E.5 Sosyal hukuk devletinin önemini kavrar.		<p>[1] Anayasanın önemi vurgulanır. (E.5. Kazanım)</p> <p>[2] Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

📌 Sınıf-Okul içi etkinlik

📌 Okul dışı etkinlik

[1] Uyarı

🔄 Ders içi ilişkilendirme

📌 Diğer derslerle ilişkilendirme

📌 Ölçme ve değerlendirme

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	XI: SINIF AÇIKLAMALAR
	<p>Siyaset kurumu ile ilgili olarak öğrenciler;</p> <p>F.1 Bir toplumsal kurum olarak siyaseti toplumsal düzen ile ilişkilendirir.</p> <p>F.2 Siyasetle ilgili temel kavramların birbirinden farkını ayırt eder.</p> <p>F.3 Siyaset kurumu ile siyasi partilerin varlığı arasındaki ilişkiyi değerlendirir.</p> <p>F.4 Gündümüz toplumlarında uygulanan yaygın seçim sistemlerini birbirlerinden ayırt eder.</p> <p>F.5 Seçim sürecinde etkili olan toplumsal güçleri analiz eder.</p>	<p>İdareciler nerede?</p> <p>Öğrencilerden okullardaki yönetim kadrosunun önemini nelerle yol açabileceğini tartışmaları istenir. Bu tartışmadan hareketle yönetim olgusu ile toplum arasında bir bağ kurularak, düzenin sağlanmasında yönetimin önemi vurgulanarak bütün toplumlarda her zaman için bir düzenin zorunlu olduğu sonucuna varılır. Siyasetle ilgili temel kavramlar ve kuruluşlar okul örneğinden hareketle beyin fırtınası yolu ile buldurulur. Kavramların benzer ve farklı yönleri belirtilerek kavram şeması oluşturulur.(F.1. ve 2.)</p> <p>Seçimler önemlidir.</p> <p>Farklı seçim sistemlerini uygulayan iki ülkenin seçim süreçleri karşılaştırılarak özellikleri ortaya konular. Seçimlerde partilerin veya kişilerin iktidara taşınmasında etkili olan güçlerin neler olabileceğini öğrenciler tartışır ve bunların seçim davranışları üzerindeki etkileri yorumlanır.(F.4.ve 5.)</p>	<p>[.] Devletin soyut anlamı ve onu görünür kılan boyutu (bayrak, cumhurbaşkanlığı, yasama, yürütme, yargı organları vb.) açıklanır. (F.1. Kazanım)</p> <p>[.] Egemenliğin meşru olmasının koşullarını neler olduğu, bu açıdan çoğulcu demokrasinin önemi vurgulanır. (F.3. Kazanım)</p> <p>[.] Seçim sürecinde etkili olan unsurlardan; baskı grupları, kitle iletişim araçları, propaganda, sivil toplum ve benzerlerin önemi vurgulanır.(F.5. Kazanım)</p> <p>Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir./</p>
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p>			

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ
ÜNİTE

XI: SINIF
AÇIKLAMALAR

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>F.6 Devlet-hükümet ilişkisini yorumlar.</p> <p>F.7 Siyasal yönetim şekillerini yorumlar.</p> <p>F.8 Atatürkçü düşüncede: vatandaşlık, hak ve sorumluluk kavramlarını birbiri ile ilişkilendirerek örnekler verir.</p>	<p>Yaşasın demokrasisi! Yaşasın cumhuriyeti!</p> <p> Tarihte görülmüş farklı yönetim şekilleriyle ilgili öğrencilerden bir araştırma yapmaları istenir. Araştırma sonuçları siyasal yönetimlerin benzerlik ve farklılıkları dikkate alınarak gruplandırılır. Gruplandırılmış olan bu yönetim şekilleri günümüzde geçerli olan demokrasinin kurum ve kuruluşları açısından dikkate alınarak devlet – hükümet ilişkisi ortaya konulur.(F.6 ve 7.)</p>	<p>[!] Devletin temel bir kurum olarak kalıcı olduğu, hükümetlerin ise belli bir süre devleti yöneten siyasal erkler olduğu bundan dolayı da hükümetlerin genel olarak demokratik bir toplumdaki işbaşına geldiği vurgulanır. (F.6. Kazanım)</p> <p>[!] öğretmen siyasal yönetimleri yasama-yürütme-yargı organlarını dikkate alarak kategorize eder. (F.7. Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilirsin.7</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI: SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL KURUMLAR</p> <p>Din kurumu ile ilgili olarak öğrenciler;</p> <p>G.1 Sosyolojik anlamda din olgusunu yorumlar.</p> <p>G.2 Geçmişten günümüze din ve toplumsal düzen ilişkisini değerlendirir.</p> <p>G.3 Laiklik kavramının tarihsel süreçte nasıl ortaya çıktığını açıklar.</p> <p>G.4 Toplumsal yaşamda din ve laiklik kavramlarının birbirleriyle ilişkisini yorumlar.</p> <p>G.5 Atatürk'ü düşüncede laiklik anlayışını ortaya koyar.</p>	<p>Kutsal değerlerimiz.</p> <p>☞ Toplumların yaşamında dinsel inançların yeri ve işlevinde tarihsel süreçte ne gibi değişimlerin olduğu ve bu değişimlerin nedenlerinin neler olduğu tartışılır. Din olgusu ile ilgili terimlerin benzerlik ve farklılıkları tahtaya yazılır. (G 1.ve 2.)</p> <p>Din ve vicdan özgürlüğünün teminatı; laiklik.</p> <p>☞ Öğrenciler laiklik kavramının anlamını ve laik devletin birey ve toplumun din ve vicdan özgürlüğünü korumasındaki rolünü araştırır. Sonuçlar sınıfta değerlendirilir. Laik devletin özelliklerini maddeler halinde tahtaya yazılır.(G 3.ve 4.)</p> <p>Atatürk'ün laiklik ile ilgili görüşleri.</p> <p>☞ Atatürk'ün laiklik ve din konusundaki görüşleri ve sözleri toplanır. Türkiye Cumhuriyeti'nin laik düzene geçmesi ve anayasada laikliğin yerini alabilmesi için yapılan düzenlemelerin neler olduğunu öğrencilerden tespit etmeleri istenir.(G 5.)</p>	<p>[1] Dinin anlamı açıklanırken sosyolojinin bunu nasıl ele aldığı vurgulanır. Sosyal düzenle din ilişkisi belirtilir.(G 1.Kazanım).</p> <p>[!] Din ve vicdan özgürlüğü sağlanmadan ve güvence altına alınmadan laik toplum düzeninin gerçekleştirilemeyeceği vurgulanır. Din ve vicdan özgürlüğü temel hak ve özgürlüklerden biri olarak, anayasal düzenleme ile devletin güvencesi altına alındığı belirtilir.(G 3.Kazanım)</p> <p>[!] Laikliğin anayasada yer alabilmesi için yaşanan süreçlere dikkat çekilir.(G 5.Kazanım)</p> <p>☞ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme ipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanarak değerlendirme yapılabilirsiniz.</p>	

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	XI: SINIF AÇIKLAMALAR
	<p>Toplumsal değişme ile ilgili olarak öğrenciler:</p> <p>A.1 Toplumsal değişme, gelişme, ilerleme, evrim kavramlarını birbirlerinden ayırt eder.</p> <p>A.2 İhtilal, inkılap ve isyan kavramlarını ayırt eder.</p>	<p>Değişim değişmez!</p> <p>👥 Öğrencilerden yaşadığımız toplumda hangi değişmelerin zaman içinde gerçekleştiğine ait materyaller getirmeleri istenir. Bunlar konularına göre gruplandırılarak şimdiki durumları ile karşılaştırılıp değişiminin maddi ve manevi evrensel bir olgu olduğu sonucu varılır. Öğrencilere değişme ile ilgili kavramlar sorularak tahtaya yazılıp aralarındaki fark buldurulur. Öğrenciler gruplara ayrılarak toplumsal değişimde gelişme, ilerleme ve evrimin mi, yoksa ihtilal, inkılap ve isyanın mı daha etkili olduğunu tartışular. (A 1.ve 2.)</p>	<p>[1] Toplumsal değişimin bütün toplumlar için kaçınılmaz olduğu belirtilir. Toplumsal kurumların da değiştiği, aile ve dil kurumlarında değişimin yavaş olduğu, ekonomik ve teknolojik alanda değişimin hızı olduğu açıklanır. Toplumsal değişimin değer yargısı taşımayan nesnel bir kavram olduğu belirtilir.(A1. Kazanım)</p> <p>[1] Gelişme, ilerleme ve evrim kavramlarının toplumsal değişmeyi anlatan kavramalar olduğu, toplumsal değişme kavramının değişik görünümleri olduğu, aynı zamanda bu kavramların toplumsal değişimin farklı yönlerini ifade ettiği belirtilir. (A 1. Kazanım)</p> <p>[1] İhtilal, inkılap ve isyan kavramları toplumsal değişimin müdahaleler yoluyla gerçekleştirilmesini ifade ettiği belirtilir. Sosyal yapının değişmesinde devrimin ve reformun önemi, olumlu ve olumsuz yönleri belirtilir. İsyanın hangi toplumsal yapılarda, neden ortaya çıktığı, tarihte yaşanmış isyanlara ve toplumumuzda yaşanmış isyanlara örnekler verilir.(A 2. Kazanım)</p> <p>👥 Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilmektedir.</p>

TOPLUMSAL DEĞİŞME

ALTI ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI: SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL DEĞİŞME</p>	<p>A.3 Farklı toplumların toplumsal yapılarında meydana gelen değişimlere örnekler verir.</p> <p>A.4 Sosyal değişimi açıklayan kuramları karşılaştırır.</p>	<p>Toplumsal değişmeye farklı yaklaşımlar.</p> <p> Öğrenciler sosyal değişimi sağlayan etmenlerin neler olduğunu ve sosyal değişimi açıklayan yaklaşımların temsilcilerini, gerekçelerini, benzer ve farklı yanlarını yazılı kaynaklardan araştırıp sınıf içinde tartışurlar. (A.3. ve 4.)</p>	<p>[1] 20. yy da Avrupa ve ABD toplumlarında ortaya çıkan ve toplumsal yapıyı oluşturan unsurlardaki değişimleri evrensel değişim ilkeleri açısından yorumlanır. (A.3. Kazanım)</p> <p>[2] Toplumsal değişimi açıklayan kuramların birbirlerinden farklı özellikleri vurgulanarak temsilcileri hakkında açıklamalar yapılır. (A.4. Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi. Öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik

 Okul dışı etkinlik

Uyan

 Ders içi ilişkilendirme

Diğer derslerle ilişkilendirme

Ölçme ve değerlendirme

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI: SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL DEĞİŞME</p>	<p>A.5 Doğal çevrenin toplumsal yapıya etkilerini değerlendirir.</p> <p>A.6 Bilim ve teknolojinin toplumsal ilişkileri ve toplumsal yapıyı değiştirme gücünü fark eder.</p>	<p>Güzel bir ülkede yaşıyoruz.</p> <p> Doğal çevrenin (iklim, yeryüzü şekilleri, yeraltı kaynakları, ulaşım vs.) insan yaşamı üzerine etkisi ve toplumsal değişmeye olumlu veya olumsuz katkısı, doğal afetlerin toplumsal yapıya etkisini öğrenciler coğrafya bilgilerini kullanarak araştırmalar ve çevre kirliliğinin sosyal değişmeye olumsuz etkilerini tartışırlar. (A 5.)</p> <p>Mesafeler kısalıyor.</p> <p> Öğrencilerden “dünya küçük bir köydür.” sözünü tartışmaları istenir. tartışmada dünyanın küçük bir köy olmasına neden olan etmenler tahtaya yazılarak bu etmenlerin önemi vurgulanır. (A 6.)</p>	<p>[1] Toplumsal değişme ile doğal çevre arasındaki ilişki belirtilir; doğal çevrenin toplumsa değişmeye olumlu ve olumsuz etkileri örneklerle açıklanır.(A 5. Kazanım)</p> <p>[1] Toplumsal değişmede bilgi ile teknolojinin toplumlara eş zamanlı olarak etkilediği vurgulanır. (A 6. Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz.</p>
 Sınıf-okul içi etkinlik	 Okul dışı etkinlik	<p> Uyarı</p> <p> Ders içi ilişkilendirme</p> <p> Diğer derslerle ilişkilendirme</p>	<p> Ölçme ve değerlendirme</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>A.7 Kültürün toplumsal değişmeye olumlu ve olumsuz etkilerini tartışır.</p> <p>A.8 Nüfusun niteliği ve artış hızının sosyal değişmeye etkilerini değerlendirir.</p> <p>A.9 Toplumsal değişmeyi etkileyen faktörlerin toplumlara göre önemlerinin farklı olabileceği hakkında çıkarımlarda bulunur.</p>	<p>Toplumları neler değiştiriyor?</p> <p>☞ Son 30 yıl içinde toplumsal yapıda somut değişmelerin meydana geldiği bir toplum araştırılıp bulunur. Bu değişmeye etki eden faktörler bir şema halinde tahtaya yazılarak bu faktörlerden hangilerinin daha etkili olduğu nedenleri ile ortaya konulur. Kırsal yaşam ile kentsel yaşam toplumsal değişme açısından karşılaştırılır.(A 6.7. 8. ve 9.)</p>	<p>[1] Millî ve alt kültürlerin toplumların bir zenginliği olduğu, kültürel farklılıklara hoşgörüyle bakılması gerektiği, kültür emperyalizminin millî bilmece zayıflatığı ve kültürel yozlaşmaya yol açtığı, sosyal değişmenin maddî kültür öğelerinde daha hızlı gerçekleştiği vurgulanır. (A 7. Kazanım)</p> <p>[2] Nüfus artış hızının gelişmekte olan ülkeler için olumsuz yanları belirtilir. Nüfusumuzun büyük bir kısmının genç nüfus olduğu belirtilerek bunun önemi vurgulanır. (A 8. Kazanım)</p> <p>[3] Ekonomik etkilerinin uygulanışı ve ekonomik gelişmenin toplumları, sosyal ilişkileri ve sosyal değişmeyi olumlu veya olumsuz yönde etkilediği, ekonomik etkinliklerin olmadığı toplumlarda değişmeden söz etmenin zor olduğu, ekonomik etkinliklerin toplumsal değişimin yönünü belirleyen en önemli faktör olduğu belirtilir.(A 9. Kazanım)</p> <p>[4] Çaktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>	

TOPLUMSAL DEĞİŞME

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL DEĞİŞME</p>	<p>A.10 Toplumsal değişme tiplerini örneklerle açıklar.</p>	<p>Münazara başlasın!</p> <p> Gruplara ayrılan öğrencilere müdahale yolu ile değişimin mi yoksa demokratik değişimin mi toplumlar için yararlı olduğu konusu münazara olarak verilir. Hazırlanan öğrenciler sunumlarını münazara kuralları içinde sunma sunarlar. Münazara sonunda öğretmen bir değerlendirme yaparak toplumsal değişme tiplerinin olumlu ve olumsuz yönlerini belirtir. (A.10.)</p>	<p>[1] Toplumsal değişimin bir plana bağlı olarak istenilen yönde, belirli bir süreçte, demokratik yolda, evrensel insan haklarına ve hukuk normlarına uygun olarak eşitlik, adalet ve özgürlük ilkelerinin dikkate alarak gerçekleştirildiği belirtilir. (A.10. Kazanım)</p> <p>[1] Baskı yoluyla gerçekleşen toplumsal değişmelerin otokratik ve totaliter yönetimlerde görüldüğü vurgulanır. (A.10. Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL DEĞİŞME</p>	<p>Toplumsal Gelişme ile ilgili olarak öğrenciler.</p> <p>B.1 Ekonomik büyümenin toplumsal gelişmeye katkısını yorumlar.</p> <p>B.2 Millî gelirin bölüşümü sonucunda toplumsal tabakalarda daralmalar ve genişlemeler olduğunu fark eder.</p> <p>B.3 Orta tabakanın genişlemesinin toplumsal gelişmeye etkisini yorumlar.</p>	<p>İstatistik verilerin analizi</p> <p> DIE 'den alınan ülkemizin kişi başına düşen millî geliri ve çalışabilir nüfusun genel nüfusa oranı, komşularımız ve Avrupa ülkelerinin verileri sınıfa sunulup bir karşılaştırma yapılarak sınıf içinde yorumlanır. Millî gelirin adaletli bir şekilde dağılımını sağlamak için nelere dikkat edilmesi gerektiği konusu tartışılır. (B 1.ve 2.)</p> <p>Orta tabaka –orta direk.</p> <p> Öğrencilerden orta tabaka ile ilgili bir araştırma yapmaları istenir.Araştırma sonuçları sınıfa sunulur. Orta tabakanın önemi tartışılır.Tartışma sonucu öğretmen tarafından değerlendirilir.(B 3.ve 4.)</p>	<p>[.] Millî gelirin dengeli dağıtılmasının toplumsal kusur ve dayanışma için gerekli olduğu üretilen ekonomik değerlerin dengeli dağıtılmasında hükümetin ekonomi politikalarının önemi vurgulanır.(B 2. Kazanım)</p> <p>[.] Gelişmiş ülkelerde orta tabakanın geniş olduğu, orta tabakanın imkânlarından nüfusun yararlanabilmesi için politikaların üretildiği belirtilir.(B 3. Kazanım)</p>
	<p>B.4 Toplumsal bütünleşmenin toplumsal gelişmeye etkisini yorumlar.</p> <p>B.5 Atatürk'ün ilkelerinin toplumsal bütünleşmeye katkısını örneklendirerek yorumlar.</p>		<p>[.] Atatürk'ün toplumsal dayanışmaya verdiği önem vurgulanır. (B 5.Kazanım)</p> <p> Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlemleri formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanarak değerlendirme yapılabiliriniz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>TOPLUMSAL DEĞİŞİM</p>	<p>Toplumsal çözülme ile ilgili olarak öğrenciler;</p> <p>C.1 Toplumsal çözülme kavramının evrensel bir olgu olduğunu fark eder.</p> <p>C.2 Toplumsal çözülmeye neden olan etmenleri kavrar.</p> <p>C.3 Toplumsal çözülmeye sonuçlarını sorgular.</p>	<p>Toplumsal bir kavus: Toplumsal çözülme.</p> <p>☞ Toplumsal sorunları anlatan bir edebiyat eserinde(örneğin; Fatih Harbiye adlı eser) toplumsal kurallara, normlara, değerlere ve toplumsal birliği sağlayan tutum ve davranışlara için önem verilmiyor ve bunun başka toplumlarda da ortaya çıkıp çıkmadığı tartışılır. Tartışma sonrasında üzerinde uzlaşılan fikirler tahtaya yazılır.(C 1. 2.ve 3)</p>	<p>[1] Toplumsal çözülmenin evrensel bir olgu olduğu aynı toplumda farklı zamanlarda da görülebileceği vurgulanır.(C 1. Kazanım)</p> <p>[1] Toplumsal çözülmeye karşı milli birlik bilincinin, sosyal adaletin, demokrasinin, sivil toplum kuruluşlarının önemi vurgulanır. (C 3. Kazanım)</p> <p>☞ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler formu kullanarak değerlendirme yapılabilirsiniz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XI. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	<p>Türkiye’de toplumsal değişme ile ilgili olarak öğrenciler;</p> <p>D.1 Osmanlı toplum yapısında tarihsel süreçte meydana gelen değişimlere örnekler verir.</p> <p>D.2 Tanzimat ve Cumhuriyet dönemini toplumsal değişme bakımından yorumlar.</p>	<p>Toplumsal değişmemizin önemli bir süreci: Tanzimat Dönemi.</p> <p>☛ ☐ Osmanlı İmparatorluğu’ndan günümüze kadar yapılan yenilik hareketlerinin toplumsal değişmeyi nasıl etkilediği, Tarih, İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük derslerinden yararlanarak öğrenciler örnekler verir. Verilen örnekler gruplandırılarak Tanzimat dönemindeki değişimlerin toplumsal yapıya etkileri tartışılarak bu değişimde etkili olan faktörler öğrencilere sorular sorularak buldurulur. Sonuçlar tahtaya yazılır. (D 1. ve 2.)</p>	<p>[1] Osmanlı toplum yapısında en büyük değişikliklerin Tanzimat döneminde gerçekleştiği vurgulanır. (D 1. ve 2. Kazanım)</p> <p>[1] Atatürk inkılablarıyla gerçekleşen köklü değişikliklerin Türkiye’ye “kendine özgü bir yapı” kazandırdığı vurgulanır. (D 2. ve 3. Kazanım)</p>
TOPLUMSAL DEĞİŞME	<p>D.3 Ülkemizde gerçekleşen toplumsal değişmelerin itici güçlerini analiz eder.</p>	<p>Toplumumuz kabuk değiştiriyor.</p> <p>☛ Kurtuluş Savaşı sonrasında gerçekleştirilen Türk inkılabının toplum yapısı üzerindeki etkilerini ve günümüze kadar gelen değişimleri konu edinen bir panel düzenlenir. Panel sonucunda toplumsal değişmeyi hızlandıran faktörler maddeleştirilerek tahtaya yazılır. (D 2. ve 3.)</p>	<p>[1] Toplumsal değişimin itici güçleri olarak icat ve teknoloji, ekonomi, siyaset eğitim, kültür, bilim, iletişim ve medya ve benzerleri olduğu belirtilir. (D 3. Kazanım)</p>

☞ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlemi formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XII. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>GÜNCEL SOSYOLOJİK KONULAR</p> <p>Güncel sosyolojik konularla ilgili olarak öğrenciler;</p> <p>A.1 Sosyolojide güncel kavramını yorumlar.</p> <p>A. 2 Bir konunun güncel olmasını analiz eder.</p> <p>A.3 Güncel toplumsal konulara örnekler verir.</p>	<p>Sosyoloji bölümüne bir ziyaret.</p> <p>📌 Öğrenciler üniversitelerin sosyoloji bölümlerine giderek artık üzerinde fazla çalışılmayan konular ile son yıllarda en çok tartışılan ve üzerinde çalışılan konuları saptayarak bunların niçin üzerinde çok fazla çalışmaların ve tartışmaların yapıldığı veya yapılmadığı ile ilgili bilim insanlarının düşüncelerini öğrenmek için röportaj yaparak bunları sınıfa sunarlar.(A 1. 2. ve 3.)</p>	<p>[1] Günlük yaşamda kullanılan güncel kavramı ile sosyolojide kullanılan güncel kavramı arasındaki fark vurgulanır.(A 1.Kazanım)</p> <p>[2] Bir konun güncel olmasının nedenleri belirtilerek sosyolojide güncel olan konuların toplumlara göre farklı olabileceği vurgulanır. (A 2. ve 3.Kazanım)</p> <p>☞ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabiliriz.</p>	

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

XII. SINIF

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>GÜNCEL SOSYOLOJİK KONULAR</p> <p>A.4 Vatandaşlık kavramını analiz eder.</p> <p>A.5 Moderniteyi tartışır.</p> <p>A.6 Küreselleşmenin etkilerini yorumlar.</p>	<p>Vatandaşlık kavramını açıklıyoruz.</p> <p>📌🔗 Öğrenciler internet ortamında ve yazılı kaynaklardan “vatandaş, vatandaşlık, aidiyet, kimlik, alt kimlik, üst kimlik” gibi kavramları araştırarak bir ön bilgi toplarlar. Öğretmen vatandaşlık kavramına farklı yaklaşan sosyologların makalelerinden sıniıfta örnekler verir. Öğrencilerden makalelerdeki ortak yanları ve farklılıkları saptamaları istenir.(B 1)</p> <p>Moderniteyi açıklıyoruz.</p> <p>📌🔗 Modernizmin tarihsel süreçte hangi toplumlarda nasıl ortaya çıktığı, nasıl geliştiği, ne anlaşıldığı, şu an modernizm ile ilgili tartışmaların hangi başlıklar altında toplandığı, modernizmle ilgili kavramlarda bir konsensüsün var olup olmadığı ile ilgili bilgi toplayarak sınıfta sunarlar. Öğretmen modernite ile ilgili bir kavram şemasını tahtaya çizerek moderniteyi ortaya çıkaran nedenleri, gelişimini, modernite ile ilgili kavramları, modernitenin algılanışını ve farklı yaklaşımların hangi başlıklar altında toplandığını tartışarak gösterirler.(B 2)</p> <p>Küreselleşme!!!!!!</p> <p>📌🔗 Gruplara ayrılan öğrenciler küreselleşmeyi sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel temelde ele alan makaleleri yazılı ve görsel kaynaklardan toplayarak bunları farklı bakış açılarına göre gruplandırırılar. Öğretmen “küreselleşmeyi ortaya çıkaran nedenler nelerdir?” sorusunu öğrencilere tartıştır. Küreselleşmenin sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel etkilerini konu edinen bir panel okul çapında düzenlenir.(B 3)</p>	<p>[1] Yurttaşlık kavramının ulusal devletlerin ortaya çıkması ile önem kazandığı ve yurttaşlık kavramının siyasal ve sosyal yanı vurgulanır. (A 4. Kazanım)</p> <p>[1] Modernizmin toplumlara göre farklı algılanabileceği ve farklılıkların görünümlerinin olabileceği, post modernizmin hangi boyutlar ile tartışıldığı vurgulanır.(A 5. Kazanım)</p> <p>[1] Küreselleşme--- yerellik ilişkisi vurgulanarak ulusal değerlerin önemine dikkat çekilir.(B 6. Kazanım)</p> <p>📌🔗 Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci değerlendirme formu, performans ödevi, öz testler, grup değerlendirme formu. grup öz değerlendirme formu kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz.</p>	<p>[1] Yurttaşlık kavramının ulusal devletlerin ortaya çıkması ile önem kazandığı ve yurttaşlık kavramının siyasal ve sosyal yanı vurgulanır. (A 4. Kazanım)</p> <p>[1] Modernizmin toplumlara göre farklı algılanabileceği ve farklılıkların görünümlerinin olabileceği, post modernizmin hangi boyutlar ile tartışıldığı vurgulanır.(A 5. Kazanım)</p> <p>[1] Küreselleşme--- yerellik ilişkisi vurgulanarak ulusal değerlerin önemine dikkat çekilir.(B 6. Kazanım)</p> <p>📌🔗 Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci değerlendirme formu, performans ödevi, öz testler, grup değerlendirme formu. grup öz değerlendirme formu kullanarak değerlendirme yapabilirsiniz.</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE

KAZANIMLAR

B 4.Çevre sorunlarının topluma etkilerini yorumlar.

B 5. Farklı toplumlarda ortaya çıkan iletişim süreçlerini analiz eder.

B 6.Sporun toplumsal yapıyla ilişkisini inceler.

ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

Çevre sorunları

☞ Öğrenciler, çevre sorunlarıyla ilgilenen sivil toplum kuruluşlarından ve yazılı ve görsel kaynaklardan bilgi toplayarak çevre sorunlarıyla ilgili (hava kirliliği, su kirliliği, toprak erozyonu, canlı türlerinin yok olma tehlikesi, vb. gibi) bir slayt hazırlayarak sınıfa sunarlar. Öğretmen öğrencilerden “ küresel ısınma” nın olası sonuçları ile ilgili bir senaryo yazmalarını isteyerek toplumların bu durumdan nasıl etkileneceğini tartışmalarını sağlar. (B 4)

Medyanın gücü.

☞ Öğrenciler, kitle iletişim araçlarının toplumlar üzerindeki etkisi ile ilgili bir araştırma yaparak sınıfa sunarlar. Öğretmen, öğrencilerden “4. kuvvet medya” görüşünü tartışmalarını ister. Tartışma sonunda iletişim ve kitle iletişimi ile ilgili kavramlar şema olarak tahtada gösterilir. (B 5)

Bu maçı alacağız!

☞ Öğrenciler birbirinden farklı özelliklere sahip toplumlarda veya aynı toplum içinde farklı tabakalarda yaygın olan spor dallarını sıptamak için bir anket hazırlarlar. Anket sonucunda yaygın olan spor dallarının için bu toplumlarda veya tabakalarda yaygın olduklarını araştırıp sınıfta tartışırılar. Tartışma sonunda ortaya çıkan görüşler tahtaya yazılır.(B 6)

XII. SINIF

AÇIKLAMALAR

[1] Öğretmen, çevre sorunlarının ekonomik, siyasal, sosyal nedenlerini belirtebilir bunun insanlığı her yönüyle tehdit ettiğini, çevre sorunlarını önlemede bütün devletlerin ortak sorumluluğunu vurgular. Bireysel ve toplumsal bilinçlenmenin gerekliliğini ortaya koyar.(B 4.Kazanım)

[1] İletişim ile toplum arasındaki ilişkiyi inceleyen bilim dalının iletişim sosyolojisi olduğunu vurgular.(B 5 Kazanım)

[1] Kitle iletişim araçlarının sosyal ve siyasal önemini vurgular.(B 5 Kazanım)

[1] Toplumsal yapı ile spor arasındaki ilişkinin karşılıklı olduğu, bu ilişkiyi inceleyen bilim dalının spor sosyolojisi olduğunu vurgular.(B 6 Kazanım)

☞ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilirsiniz.

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
GÜNCEL SOSYOLOJİK KONULAR	B 7.Boş zaman kavramını toplumsal bağlamda yorumlar.	Boş zaman gerçekten boş mu? Öğrenciler boş zamanı farklı uygarlıklar ekseninde ele alarak bireysel ve toplumsal açıdan tartışır. Tartışma sonucunda boş zamanı ortaya çıkaran etmenler saptanıp öğretmen tarafından tabloya yazılır.(B 7)	[1] Boş zamanın sanayileşme ve kentleşme sürecinde önem kazandığı vurgulanır.(B 7. Kazanım) [1] Boş zamanın ekonomik bireysel ve toplumsal açıdan önemi vurgulanarak ekonomik sonuçları belirtilir.(B 7.Kazanım) [1] Sanat ile toplumsal yapı arasındaki ilişkiyi inceleyen bilim dalının sanat sosyolojisi olduğu vurgulanır.(B 8.Kazanım) [1] Sanatın, sanatçının ve sanat eserinin dönemin toplumsal koşullarından etkilendiği vurgulanır.(B 8. Kazanım)
	B 8. Sanat toplum ilişkisini açıklar.	Sanatın kronolojik öyküsü. Farklı dönemlerde ortaya çıkan sanat anlayışlarında dini, siyasi, sosyal ve ekonomik etmenlerin sanatı, sanatçıyı, sanat eserlerini nasıl etkilediği ve bu etkilenme sonucu ortaya çıkan sanat akımları hakkında bilgi toplayan öğrenciler bir slayt hazırlayarak sınıfa sunarlar. Örnek bir sanat eserinden yola çıkarak sanat eserini ortaya çıkaran toplumsal koşullar ve sanatçı ile toplum arasındaki ilişkiyi öğrenciler tartışır. Tartışma sonucunda öğretmen, farklı toplumsal koşulların belli sanat akımlarını ortaya çıkardığını kronolojik bir şekilde gösterir.(B 8)	Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabiliriz.

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>SOSYOLOJİK OLAY VE METİN ANALİZ</p> <p>C 1 Bir olayın sosyolojik analizinin nasıl yapılacağını bilir.</p> <p>C 2 Göçle ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 3 Çeşitli suçlarla ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 4 Yoksulluk ve işsizlikle ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 5 Kentleşme ile ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 6 Savaş ve terörizmle ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 7 Sporla ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 8 Kimsesiz çocuklarla ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 9 Şiddetle ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 10 Medya ile ilgili bir olayın sosyolojik analizini yapar.</p> <p>C 11 Ayrımaldan kaynaklanan çeşitli olayların sosyolojik analizini yapar.</p>	<p>Sosyal olayları analiz ediyoruz.</p> <p>“X Öğretmen öğrencilere “sosyal bir olay bilimsel olarak nasıl değerlendirilir?” sorusunu sorarak bununla ilgili bilimsel ölçütlerin içinde bulunacağı bir değerlendirme formunu, 9. sınıfta sosyoloji dersinde “sosyolojik araştırma yöntemi ve teknikleri” konusunda, öğrendiklerini kullanarak hazırlamalarını ister. Hazırlanan bu formlar sınıfa sunulur. Formlar birbirleri ile karşılaştırılarak üzerinde uzlaşılan maddeler belirlenip ortak bir sosyolojik olay değerlendirme formu hazırlanır. Hazırlanan bu form (örneğin; göç ile ilgili) sosyal bir olayla ilgili bilimsel bir çalışma üzerine uygulanır. (C 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11)</p>	<p>[1] Sosyal bir olayın analizinin önemi vurgulanır.(C 1 Kazanım)</p> <p>[1] Göç sonucunda ortaya çıkan sorunlar belirlenir.(C 2 Kazanım)</p> <p>[1] Yoksulluk ve işsizliğin çeşitli sorunlara yol açabileceği ve en önemlisinin de suç sayılan eylemleri arttıracığı vurgulanır.(C 3 ve 4 Kazanım)</p> <p>[1] Nüfusun çoğunluğunun kentlerde yaşadığı ve bunun sonucunda sosyal, siyasal ve ekonomik sorunların yaşandığı vurgulanır.(C 5 Kazanım)</p> <p>[1] Şiddetin her alanda yaşandığı bunların en önemlilerinden birinin de savaş ve terörizm olduğu vurgulanır.(C 6 ve 9 Kazanım)</p> <p>[1] Sporun toplumlar için önemi vurgulanır.(C 7 Kazanım)</p> <p>[1] Çocukların sokakta yaşamalarının nedenleri belirtilerek alınması gereken önlemler vurgulanır.(C 8 kazanım)</p> <p>[1] Medyanın toplumlar üzerindeki etkisi vurgulanır.(C 10 Kazanım)</p> <p>[1] Irk, inanç, düşünce, sınıf ayrımından kaynaklanan sorunlara dikkat çekilir.(C 11.Kazanım)</p> <p>Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşkişimce tipi testler, grup değerlendirme formu, grup az değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilmektedir.</p>	<p>XII. SINIF</p>

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	XII. SINIF AÇIKLAMALAR
	<p>Öğrenciler sosyolojik metinle ilgili olarak;</p> <p>D 1 Sosyolojik bir metnin bilimsel tahlilinin nasıl yapılacağını bilir.</p> <p>D 2 Türk sosyologlarına ait bilimsel bir metnin tahlilinin nasıl yapılacağını bilir.</p>	<p>Bilime adanmış yaşantılar.</p> <p>📌 ➡ Öğretmen, öğrencilere sosyolojik bir makale bilimsel olarak nasıl değerlendirilir sorusunu sorarak, bilimsel bir makale değerlendirme formu hazırlamalarını ister. Öğrenciler bu değerlendirme formunu hazırlarken önceki ders işledikleri "sosyolojik olay tahlili" konusundaki sosyal bir olayı değerlendirme formu gibi bir değerlendirme formu hazırlayarak sınıfa sunarlar. Formlar birbirleri ile karşılaştırılarak üzerinde uzlaşılan maddelerle yeni bir makale değerlendirme formu hazırlanır. Hazırlanan bu form sosyolojik bir makale üzerine uygulanır. (D1 2 3)</p>	<p>[1] Ziya Gökalp'in "Bir Kaymin Tetkikinde Takip Olunacak Usul" isimli makalesi tahlil edilmesi için önerilir.(D 2 Kazanım)</p> <p>[1] Prens Sabahattin'in "Türkiye Nasıl Kurtarılabilir?" isimli kitabından bir bölüm tahlil edilmesi için önerilir.(D 2 Kazanım)</p> <p>[1] Mümtaz Turhan'ın "Kültürde Değişim ve Değişmeye Mukavemet Eden Unsurlar" isimli makalesi tahlil edilmesi için önerilir.(D 2 Kazanım)</p> <p>[1] Nurettin Şazi Kösemihal'in "Yurdumuzda Edebiyat Sosyolojisi ile İlgili Araştırmalar" isimli makalesi tahlil edilmesi için önerilir.(D 2 Kazanım)</p> <p>[1] Cavit Orhan Tütengil'in "Türkiye'nin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Gelişmesi Açısından Küçük Köy ve Büyük Şehir Sorunumuz" isimli makalesi tahlil edilmesi için önerilir.(D 2 Kazanım)</p> <p>[1] Baykan Sezer'in "Batı Sosyolojisinin Doğu Toplumlarına Yaklaşımı" isimli makalesi tahlil edilmesi için önerilir.(D 2 Kazanım)</p> <p>Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenici gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

SOSYOLOJİK OLAY VE METİN ANALİZİ

ALT ÖĞRENME ALANI: SOSYOLOJİ**XII. SINIF**

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	D 3 Dünyaca tanınmış yabancı sosyologlara ait bilimsel bir metnin tahlilinin nasıl yapılacağını bilir.		<p>[1] İbni Haldûn'un "Mukaddime" isimli kitabından bir bölüm tahlil edilmesi için önerilir.(D 3 Kazanım)</p> <p>[1] Auguste Comte'un "Pozitif Felsefe Dersleri" isimli kitabından bir bölüm tahlil edilmesi için önerilir. (D 3 Kazanım)</p> <p>[1] Emile Durkheim'in "Sosyolojik Yöntemin Kuralları" isimli kitabından bir bölüm analiz edilmesi için önerilir. (D 3 Kazanım)</p> <p>[1] Max Weber'in "Bürokrasinin Temelleri ve Nedenleri" isimli makalesi analiz edilmesi için önerilir.(D 3 Kazanım)</p> <p>☞ Çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı, boşluk doldurma, öğrenci gözlem formu, performans ödevi, öz değerlendirme formu, eşleştirme tipi testler, grup değerlendirme formu, grup öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

SOSYOLOJİK OLAY VE METİN ANALİZİ